НАРОДНА АРМІЯ
17 травня, 2018
#20 {5552}

ВСТУПНА КАМПАНІЯ-2018

«ЗА ОСНОВУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВЗЯТО ПРАВИЛО: ГОТУВАТИ ІНІЦІАТИВНОГО, МИСЛЯЧОГО Й КРЕАТИВНОГО КОМАНДИРА»

Перший випуск курсантів, яких було зараховано на навчання 2014 року за умовами підвищеного держзамовлення, дасть змогу не лише частково затулити кадрові дірки, а й поповнити армію фахівцями високого рівня з підвищеною мотивацією до служби стор. 10

СЬОГОДНІ — ДЕНЬ ВИШИВАНКИ

У родині майора Рахімова особливе ставлення до вишиванки

ВИШИВАНКА — СИМВОЛ НАШОЇ НАЦІЇ

Всесвітній день вишиванки — міжнародне свято, покликане зберігати споконвічні народні традиції створення й носіння етнічного українського одягу. Цього дня кожен охочий може долучитися до свята, одягнувши свою вишиванку. Люди в цьому святковому одязі завжди піднесені й усміхнені, адже почуваються гарними та щасливими. А ще в давньому одязі закодовано багато символів сили, добробуту й краси, тому такі відчуття є невипадковими. стор. 19

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ПЕТРО ПОРОШЕНКО:

«КЕРЧЕНСЬКИЙ МІСТ ЗНАДОБИТЬСЯ ОКУПАНТАМ, КОЛИ ВОНИ БУДУТЬ ТЕРМІНОВО ПОКИДАТИ УКРАЇНСЬКИЙ КРИМ»

«Незаконне будівництво Керченського мосту є черговим свідченням нехтування міжнародним правом із боку Кремля. Особливо цинічним є той факт, що його відкриття відбувається напередодні чергової річниці депортації кримськотатарського народу сталінським режимом», — сказав Президент Петро Порошенко на своїй сторінці у Facebook.

«Незаконне будівництво Керченського мосту є черговим свідченням нехтування міжнародним правом з боку Кремля»

«Однак, попри марні спроби Москви легітимізувати тимчасову окупацію Кримського півострова, послідовні рішення цілої низки міжнародних судових інстанцій підтверджують: тягар учиненого міжнародного злочину для Росії лише зростатиме», — додав глава держави.

За його словами, Україна й надалі послідовно захищатиме свої позиції. «Нагадаю, на моє доручення, до арбітражного трибуналу (згідно — Ред.) Конвенції ООН із морського права було подано клопотання про захист суверенних інтересів України, зокрема у зв'язку з протиправним зведенням Керченського мосту», — повідомив Петро Порошенко.

Він також назвав прикрим те, що російська влада намагається втягнути у свої інфраструктурні авантюри й окремих представників європейського бізнесу, прагнучи таким чином відкупитися від міжнародно-правової відповідальності, повідомляє прес-служба глави держави.

«Упевнений, агресору це не вдасться, він нестиме відповідальність сповна. А міст обов'язково знадобиться окупантам, коли вони будуть терміново покидати наш Крим», — наголосив Президент.

«ВИ ПРОДЕМОНСТРУВАЛИ ВСЬОМУ СВІТОВІ, ЩО УКРАЇНСЬКІ ВОЇНИ Є ХОРОБРИМИ, НАЙКРАЩИМИ ВОЇНАМИ У СВІТІ, ЯКІ ВМІЮТЬ ЧУДОВО ВОЮВАТИ ТА НАВЧАТИСЯ»

Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак під час нагородження

Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак вручив відомчі нагороди та грошові премії 30 військовослужбовцям 79-ї окремої десантно-штурмової бригади ЗС України, які повернулися з Німеччини, де брали участь у багатонаціональних навчаннях Combined Resolve X та досягли найкращих показників під час виконання складних завдань.

— Цим військовослужбовцям можна доручити надскладні завдання, які вимагають нестандартних рішень. Досвід, який бійці набули в районі проведення АТО, досвід командирів підрозділів, є свідченням того, що українські Збройні Сили здатні захищати свою країну. Ви продемонстрували всьому світові, що українські воїни є хоробрими, найкращими воїнами у світі, які вміють чудово воювати та навчатися, — наголосив під час нагородження Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак, повідомляє Управління комунікацій та преси МО України.

Загалом же за результатами багатонаціональних навчань Combined Resolve X рішенням глави оборонного відомства нагороджено 101 військовослужбовця 95-ї та 79-ї десантно-штурмових бригад та 14-ї механізованої бригади.

БУДІВНИЦТВО МОСТУ — ЦЕ ЧЕРГОВЕ ПОРУШЕННЯ СУВЕРЕНІТЕТУ УКРАЇНИ

Будівництво так званого Керченського мосту на Кримському півострові, тимчасово окупованому Росією, є черговим порушенням Росією суверенітету і територіальної цілісності України.

На цьому наголошується в заяві Європейської служби зовнішньої діяльності, повідомляє Укрінформ.

«Російська Федерація побудувала Керченський міст на Кримському півострові без згоди України. Це означає чергове порушення суверенітету і територіальної цілісності України з боку Росії», — заявили в ЄС.

Як зазначається, будівництво цього мосту є фактом подальшої інтеграції протиправно анексованого Криму в РФ та ізоляції півострова від України, що є частиною території нашої держави.

«Євросоюз продовжує засуджувати нелегальну анексію Криму і Севастополя Росією та не визнає її, оскільки це є порушенням міжнародного права», — наголосили в Євросоюзі.

ЄС РОЗШИРИВ САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ ЗА «ВИБОРИ» В КРИМУ

Рада ЄС запровадила санкції проти п'яти осіб, причетних до проведення незаконних виборів президента Росії на території анексованого Криму.

«Вітаю офіційне рішення Ради ЄС про запровадження санкцій проти п'яти осіб, відповідальних за незаконне проведення виборів президента РФ в тимчасово окупованому Криму та Севастополі.

Покарання за будь-які незаконні дії проти суверенітету та територіальної цілісності України є неминучим.

Мої зустрічі в Аахені з лідерами ЄС, Франції, Німеччини чітко підтвердили, що тема деокупації та відновлення суверенітету України над Кримом є одним із нагальних пріоритетів європейського порядку денного», — написав Президент Петро Порошенко у Facebook, повідомляє прес-служба глави держави.

БЛОКУВАННЯ РОСІЄЮ ЗАПРОВАДЖЕННЯ МИРОТВОРЧОЇ МІСІЇ ООН НА ДОНБАСІ ОЗНАЧАТИМЕ, ЩО ВОНА ЗАЦІКАВЛЕНА В ПРОДОВЖЕННІ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Про це на брифінгу в Слов'янську 15 травня заявив спеціальний представник Держдепартаменту США з питань України Курт Волкер, повідомляє Укрінформ.

«Я думаю, що механізм ООН (щодо запровадження миротворчої місії на Донбасі. — Ред.) буде корисним, якщо Росія дійсно хоче розв'язання цього конфлікту. Це означає, що вона має ухвалити рішення вийти з цього конфлікту, вивести свої війська з Донбасу і дати місцевим мешканцям можливість відновити там нормальне життя. Якщо Росія ухвалить для себе таке рішення, це свідчитиме, що вона зацікавлена в завершенні конфлікту, а якщо вона накладе вето на рішення Радбезу ООН, це означатиме, що вона зацікавлена у продовженні цієї війни», — сказав Курт Волкер.

У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ПРОВЕДЕНО ПОНАД 270 ВИПРОБУВАНЬ ОВТ

Протягом 2014–2017 років у Збройних Силах України проведено понад 270 випробувань, також і державних, перспективних зразків ОВТ. Лише торік здійснили дослідну експлуатацію понад 40 таких зразків. Це, зокрема, міномети різного калібру та постріли до них, снайперські гвинтівки, прилади спостереження та нічного бачення, спеціальні медичні кабінети на автомобільній базі, безпілотні авіаційні комплекси, радіостанції різного діапазону тощо. Про це під час брифінгу повідомив начальник Воєнно-наукового управління Генерального штабу Збройних Сил України полковник Юрій Гусак.

За його словами, нині військові науковці зосереджують зусилля на розвитку високоефективних систем озброєння і техніки, включно із сучасною телекомунікаційною інфраструктурою, засобами стримування та протидії, робототехнічними комплексами військового призначення, безпілотними літальними й морськими автономними апаратами.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

АРТИЛЕРИСТИ ЗНИЩУВАЛИ ЦІЛІ МОДЕРНІЗОВАНИМИ «РАПІРАМИ»

НА ОДНОМУ З ПОЛІГОНІВ НА МИКОЛАЇВЩИНІ ВІДБУЛИСЯ БОЙОВІ СТРІЛЬБИ ПРОТИТАНКОВОГО ПІДРОЗДІЛУ ОКРЕМОЇ АРТИЛЕРІЙСЬКОЇ БРИГАДИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ УКРАЇНИ

Після повернення з Донбасу відпочивати ніколи: необхідно відновлювати боєздатність підрозділів

Навчання проходили дуже інтенсивно. Треба було перевірити мобільність підрозділу, спроможність артилеристів оперативно чинити опір, діяти на випередження й завдавати прицільних вогневих ударів по бронемашинах ворога. Однією з особливостей стало виконання бойовими обслугами підрозділу вправ бойових стрільб із модернізованих протитанкових гармат типу «Рапіра», які нещодавно надійшли на озброєння в цю артилерійську частину

— З оновлених гармат МТ-12 артилеристи стріляють уперше. Їхня бойова ефективність значно зросла. Крім здатності виконувати до 11 пострілів за хвилину, модернізована гармата має деякі особливості, адже тепер на неї можна встановити радіоприцільний комплекс «Рута». Це дає змогу протитанковому засобу ефективно стріляти по броньованих рухомих цілях в умовах обмеженої видимості (дим, туман) або вночі, — прокоментував командир протитанкового артилерійського дивізіону підполковник Олександр Малоголовко.

За словами старшого навідника гармати МТ-12 матроса Олександра, велику роль під час стрільб та управління вогнем відіграє злагодженість дій бойових обслуг, адже це єдиний організм, і жодний «гвинтик» у ньому не повинен давати збою. Від цього залежить успіх влучання у визначені цілі.

Варто наголосити, що артилеристи протитанкового підрозділу нещодавно повернулись після виконання завдань із захисту Батьківщини на території Донецької й Луганської областей. Часу на відпочинок було обмаль, оскільки на порядку денному — відповідальні завдання з відновлення техніки та озброєння, доукомплектування особовим складом та обладнанням.

Модернізована гармата МТ-12 має деякі особливості, адже зараз на неї можна встановити радіоприцільний комплекс «Рута». Це дозволяє протитанковому засобу вести ефективну прицільну стрільбу по броньованих рухомих цілях в умовах обмеженої видимості (дим, туман) або вночі

Нині триває гаряча фаза підготовки — відновлення боєздатності підрозділу на полігоні. Моряки відпрацьовують практичні дії з тактичної й тактико-спеціальної підготовки. Відбувається бойове злагодження підрозділу.

Віталій ПАНЧИШИН

Кілька хвилин знадобилось особовому складу протитанкової артилерійської батареї, щоб підготувати гармату до бою

«Тримаю танк на прицілі!»

Від злагоджених дій залежить успіх бою

«Батарея, вогонь!»

Старший сержант Вадим веде спостереження за дорогою, якою рухаються автобуси з працівниками Донецької фільтрувальної станції

Російські найманці заходять у фланг українських позицій і починають обстріл цього важливого об'єкта, демонструючи спостерігачам ОБСЄ, що він ведеться з нашого напрямку. У такий спосіб створюється потрібна картинка для звинувачення Збройних Сил України в руйнуванні мирного об'єкта інфраструктури

ДОНЕЦЬКА ФІЛЬТРУВАЛЬНА СТАНЦІЯ:

РАЙОН, ДЕ ВОРОГ НЕ ПРИПИНЯЄ ПРОВОКАЦІЇ

Донецька фільтрувальна станція (ДФС) — один із небагатьох стратегічних об'єктів інфраструктури Донбасу, що опинився на лінії зіткнення. Вона розташована між Ясинуватою та Авдіївкою і забезпечує водою близько 300 тисяч споживачів як на підконтрольній, так і на окупованій території Донбасу. За 100 метрів від станції з одного боку стоять українські військові, з другого — бойовики «ДНР». Під час регулярних обстрілів останніми українських позицій дістається як самій ДФС, так і її персоналу

Зокрема минулого місяця за таких обставин отримали поранення п'ятеро працівників станції, які їхали автобусом на роботу. Тоді роботу ДФС було припинено. Як наслідок без водопостачання залишилася, зокрема, і прифронтова Авдіївка. Військово-цивільна адміністрація міста, представники СЦКК і ОБСЄ визначили порядок доставки обслуговуючого персоналу на станцію для забезпечення його безпеки. Лише після цього роботу ДФС було відновлено.

Як розповів представник СЦКК майор Олег, вперше за чотири роки війни була розроблена детальна схема доставки працівників на станцію. Зараз вона здійснюється у супроводі співробітників МНС, СЦКК і спостерігачів ОБСЄ за відповідним маршрутом. Крім того, попереду колони їде спеціальний автомобіль із вибухотехніками, які перевіряють дорогу на наявність мін та вибухонебезпечних предметів. Наразі ці заходи убезпечують працівників станції дорогою на станцію і при поверненні з неї. Що стосується безпосереднього перебування працівників на території ДФС, то її обстріли російськими найманцями здійснюються досить часто, хоча і не мають цілеспрямованого характеру.

Про те, яка зараз обстановка навколо цього важливого об'єкта цивільної інфраструктури, ми дізналися, побувавши на позиції підрозділу воїнів-десантників, які тримають оборону на даній ділянці лінії розмежування.

Вузькою лісовою стежкою йдемо повз недобудований дерев'яний монастир, каплиці й колодязі з джерельною водою. Зараз, коли навколо все розквітло, це місце особливо красиве. Величезні дуби, ялини і сосни, зелені галявини з жовтими голівками квітучих кульбаб створюють казковий, чарівний пейзаж. Навіть не віриться, що за кілька сотень метрів від цього місця пролягає лінія оборони.

До опорного пункту нас супроводжує старший сержант Вадим. За плечима в нього три роки служби в гарячому регіоні. В околицях Авдіївки він знає все, адже це вже його третя ротація. Спочатку визволяв це місто, потім тримав оборону в районі «Зеніту», зараз на новій позиції біля ДФС.

— Позиція досить складна, — розповідає воїн. — Від нас до станції буквально 120 метрів, а відразу за нею — опорник окупантів. Російські найманці влаштовують постійні провокації. Заходять у фланг наших позицій і відкривають вогонь, демонструючи спостерігачам ОБСЄ, що він ведеться з нашого напрямку. У такий спосіб створюється потрібна картинка для звинувачення Збройних Сил України в обстрілі мирного об'єкта інфраструктури. Ми вогонь у напрямку станції не ведемо, адже розуміємо важливість її роботи і лише спостерігаємо за обстановкою, щоб не пропустити проникнення в цей район ворожих ДРГ. Якраз сьогодні вночі чергову партію таких ходаків жорстко покарали. Їхня група під прикриттям «зеленки» підійшла до дороги, за якою починаються наші позиції. Діяли за відпрацьованою схемою. Спочатку кілька черг з автомата в наш бік, потім з усіх стволів по станції. Ми цю тактику вже знаємо, тому підготували їм "яскравий подарунок". Змусили швидко-швидко тікати, але в потрібному нам напрямку. Результат: «орки», не знаючи місцевості, натрапили на «сюрприз» і недорахувалися кількох бійців.

За розмовою доходимо до позиції. Служба тут йде своєю чергою. Спостерігачі на чолі із сержантом Анатолієм уважно стежать за обстановкою біля станції.

— Ранкова зміна працівників станції годину тому проїхала без пригод, — доповідає командиру солдат Сергій.

Основну увагу десантники приділяють спостереженню за дорогою, якою рухаються автобуси. Зараз вона заблокована для проїзду іншого транспорту. Через постійні обстріли на ній пошкоджено покриття, а також безліч осколків і невибухлих боєприпасів. Час від часу диверсійні групи бойовиків встановлюють на дорозі міни та розтяжки. Одну з таких нашим бійцям вдалося нещодавно виявити і зняти.

— Встановлював її явно фахівець-підривник, — упевнений молодший сержант В'ячеслав. — Потужний фугасний керований заряд містився на узбіччі дороги. Від нього йшов металевий дріт, закріплений між двома деревами на двометровій висоті поперек дороги. Тонкий сріблястий дріт на такій висоті майже непомітний. Спасибі нашому спостерігачеві солдату Сергію, що він звернув увагу на відблиски. Спочатку думали, що це сонячні промені створюють такий ефект, потім вирішили подивитися ближче. Викликали саперів, які й підтвердили, що встановлений дистанційний фугас.

Такі мінування часто використовували під час війни в Чечні проти федеральних військ. А тепер росіяни взяли цей спосіб на озброєння. Рухаючись по дорозі, БТР, вантажівка або автобус зачіпають дріт, який приводить у дію дистанційний заряд. Відбувається вибух спрямованої дії, котрим знищується техніка.

Ближче до ночі ситуація навколо станції кардинально змінилася. Противник відкрив безладну стрілянину по українських позиціях. Судячи з напрямку трасерів, які пролітали над нашими головами, в зону ураження потрапила і станція. Добре, що вогонь вівся переважно зі стрілецької зброї. Гірше, коли починає підключатися ворожа артилерія і міномети. Влучення снаряда або міни на територію станції може не тільки завдати матеріальної шкоди, а й становить серйозну загрозу для персоналу станції та довкілля. Відомо, що на ДФС зберігаються реагенти, зокрема хлор, який є дуже токсичним. Тож їхній витік небезпечний для довкілля та людей.

— Щойно починається стрілянина, ми відразу доповідаємо про це представникам СЦКК, — пояснює алгоритм дій сержант В'ячеслав. — Зазначаємо час і місце, звідки ведеться вогонь, з якого саме озброєння, а також зону ураження. Якщо вогонь не припиняється і становить загрозу для особового складу або цивільних працівників станції, надходить команда на сусідні позиції на придушення вогню противника. Як правило, після цього він припиняється, — розповідає сержант.

Вранці на позицію прийшла чергова зміна. Солдати вирушили відпочивати. У «зеленій вітальні», як десантники називають між собою імпровізовану їдальню, їх чекав ситний сніданок: гречана каша зі смаженою куркою, кава, бутерброди із сиром і ковбасою, йогурти. Готують вони самі, по черзі.

— Продуктів достатньо, — каже солдат Андрій, який чергував того дня на кухні. — Можна приготувати будь-яку страву, як удома: від звичайного борщу та каші до солянки і плову. Є навіть банани та апельсини, широкий асортимент молочних продуктів тощо. Ніхто не скаржиться, все їдять з апетитом.

Біля каплиці ми помітили на лавці кількох воїнів із книжками в руках. Виявилося, що там залишилася невеличка бібліотека. Солдати у вільний час із задоволенням читають Біблію, різні стародавні писання, класичну літературу.

Тим часом з лісу, де протікає чистий лісовий струмок, стало чути гучні голоси і сміх. Виявилося, що воїни обладнали там купальню з бетонної конструкції, яку попередньо обклали декоративною плиткою. Вода в ній постійно циркулює. Тож можна не тільки викупатися в спекотний день, але й випрати білизну та однострій. В теплу пору року це найкраще місце для відпочинку.

Олександр КІНДСФАТЕР

КРЕМЛІВСЬКИЙ РЕЖИМ СТРІМКО НАРОЩУЄ ВІЙСЬКОВІ М'ЯЗИ В АЗОВСЬКОМУ МОРІ

Ці артилерійські катери проекту 1204 «Джміль» із Каспію, цілком можливо, незабаром можуть опинитися на Азові

«Командування Чорноморського флоту Російської Федерації готове гарантувати безпеку судноплавства в акваторії Азовського моря й північно-східній частині Чорного моря» — таку заяву минулого місяця процитувала державна російська агенція РІА «Новости» з посиланням на «представника міністерства оборони РФ», якого вона не назвала, після того, як українські прикордонники затримали 26 березня судно «Норд» із Криму.

Зокрема агенція процитувала його слова про те, що «дії українських морських прикордонників у міжнародних водах становлять небезпеку не тільки захоплення російських суден, а й формування справжнього державного піратства, і ця загроза вже стала реальністю»

Нагадаємо, що на сьогодні згідно з угодою 2003 року між Росією та Україною про співпрацю у використанні Азовського моря й Керченської протоки Азов віднесено до категорії внутрішніх вод обох країн. Тобто право на використання його ресурсів мають обидві країни. Але, звісно, порушення правил в'їзду-виїзду на територію України, що саме й інкримінують капітанові та екіпажу затриманого судна, зовсім не належать до вилову риби або якогось іншого використання ресурсів Азовського моря. Це правопорушення зовсім іншого характеру. Та ще й скоїли його українські громадяни. І той факт, що Росія вважає цих жителів Криму «винятково своїми громадянами», жодним чином цього не змінить. Навіть якщо РФ у вигляді своїх «неназваних представників» кидатиметься публічно в ЗМІ такими гучними термінами, як «державне піратство»…

Та будьмо відверті. За всіма цими кремлівськими погрозами й прозорими натяками про готовність застосувати силу в акваторії Азовського моря стоїть дещо інше. І в Україні цілком розуміють, що саме.

Адже після будівництва Керченського транспортного переходу агресор цілком може (і напевно захоче, бо передумов до того достатньо) перетворити Азовське на своє внутрішнє море. До того ж він це може спробувати зробити суто воєнним шляхом, реалізувавши такий собі «азовський варіант бліцкригу». Тим більше, що тут росіяни мають військово-морську перевагу, яка реалізується у вигляді панування агресора практично в усій акваторії Азовського моря та яку підкріплено значними угрупованнями наземного й повітряного компонентів збройних сил, котрі вже розгорнув Кремль у регіоні.

Виходячи з теорії та практики «радянського військового мистецтва», яке досі є «фундаментальною основою» оперативного планування бойового застосування військ у російських військових штабах різного рівня, імовірно, буде вибрано звичну та обкатану «комплексну» операцію, яка включатиме в себе здійснення десантної операції (або в морському варіанті, або, імовірніше, у варіанті комбінованого повітряно-морського десанту).

На сьогодні корабельне (я маю на увазі ВМФ) угруповання «запоребрикових» на Азові перебуває в стані перманентного розширення (практично за рахунок трьох складових: ЧФ, Каспійської флотилії та фрагментарно БФ). У перспективі саме воно має стати основою морської могутності «вато-бійців» в Азовському морі й бути здатним вирішувати максимально широкий спектр бойових завдань.

У цій справі захисникам «руского міра» поки що доводиться покладатися переважно на вже розгорнутий морський компонент своїх військ — Берегову охорону Прикордонної служби ФСБ Росії, а саме — її азовські частини (структурно входять у Чорноморсько-Азовський підрозділ БО ПС ФСБ РФ). І треба визнати, що, навіть не залучаючи до вирішення завдань в акваторії Азова бойові кораблі військово-морського флоту, росіяни вже можуть використовувати в цьому регіоні значні сили, які перевершують наші. А саме — до 16 прикордонних кораблів (зокрема шести сучасних проекту 22460, шифр «Мисливець», із 30-мм артилерійськими установками, БпЛА та двома 12,7-мм ЗПУ, трьома сучасними РЛС на борту, з максимальною швидкістю ходу до 27 вузлів). Так само в складі цього з'єднання можна знайти й «важчі» ПСКР проекту 10410, 10410Б, 12412ПЕ в кількості семи штук, із потужним артилерійським озброєнням, включно із 76-мм і 30-мм артилерійськими установками, ПТРК й ПЗРК, а так само можливістю встановлення мінно-торпедного озброєння (переважно поки що знятого), реактивних бомбометів тощо. Ці кораблі цілком вільно можуть дати хід у 28–30 вузлів. Решта кораблів так само несе озброєння рівня 30-мм автоматичних гармат або 23-мм ЗУ (зенітних установок), хоча й числяться скромно «буксирами» або, у крайньому разі, «розвідувальними кораблями» й теж є досить швидкохідними. За своїм оснащенням і озброєнням вони цілком здатні вирішувати в акваторії Азовського моря дуже широкий діапазон завдань. Додамо до цього складу 36 різних швидкохідних катерів (із максимальною швидкістю до 47 вузлів) переважно типу «Соболь» (проектів 12150 і 12200), а також «Гриф» і «Гриф-М», які мають на озброєнні бойові модулі з великокаліберним кулеметним озброєнням і сучасними СУО, РЛС. А також гідрографічні, мінно-тральні, протидиверсійні й навіть судна забезпечення, в окремих випадках озброєні автоматичними гранатометами, 23-мм, 30-мм автоматичними гарматами й ПТКР. І, таким чином, отримаємо корабельне угруповання БО ПС ФСБ РФ, здатне в нинішній ситуації захопити й утримувати панування в усій акваторії Азовського моря самостійно, навіть без будь-якого втручання чи посилення з боку ЧФ або Каспійської флотилії. Навіть з огляду на той факт, що безпосередньо в Азові діє лише трохи більше як третя частина цього угруповання.

Корабельне угруповання Берегової охорони Прикордонної служби ФСБ РФ на сьогоднішній день здатне самостійно утримувати панування в Азовському морі, навіть без ЧФ або Каспійської флотилії

Однак уже стало відомо, що цим усе не обмежується. Командування російського ВМФ, використовуючи необхідність «гарантування безпеки судноплавства в акваторії Азовського моря» як привід для мілітаризації Азову вже відпрацьовує розгортання в північно-східній частині його акваторії постійного оперативного з'єднання військово-морського флоту (це як «посилення» до вже розгорнутих морських «чекістів»). Певна річ, тільки в «мирних цілях».

Є відомості про розгортання додаткової артилерійської катерної групи (до 8–10 одиниць стареньких, але надійних і потужних броньованих артилерійських катерів проекту 1204 «Джміль», озброєних довгоствольною 76-мм гарматою і 25-мм артилерійською спаркою-автоматом + ПУ РСЗВ в 140-мм. Група забезпечення з п'ятишести одиниць буксирів, катерів забезпечення та малих спеціалізованих кораблів. І що особливо насторожує, амфібійного загону із чотирьохшести одиниць десантних катерів типу «Серна» (проекту 11770, може десантувати один основний танк типу Т-72 або 2 БТР/БМП або близько роти морських піхотинців і 50 т вантажу) і пари новітніх десантних катерів типу «Дюгонь» (проекту 21820, може десантувати до трьох основних бойових танків типу Т-72 або до п'яти БТР/чотирьох БМП чи одну одиницю ББМ + роту МП й 140 тонн вантажу, хоча цілком можливо вони тут і не з'являться). Наскільки відомо, основними пунктами базування визначено Таганрог, Єйськ, Приморсько-Ахтарськ.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

(Далі буде)

ЗА ЩО МОЛОДИЙ ЛЕЙТЕНАНТ ОТРИМАВ «ХМЕЛЬНИЦЬКОГО»,

АБО ПРО КОМАНДИРСЬКУ ДОЛЮ ВАСИЛЯ ЗАХАРЦЯ

Старший лейтенант Василь Захарець

Телефон у кишені ротного ожив неприємним свистом міни, що падає. Усі мимоволі пригнулися й втягнули голови в плечі.

— Усе в порядку, це в мене такий дзвінок, — заспокоїв нас командир десантно-штурмової роти старший лейтенант Василь Захарець, натискаючи кнопку приймання виклику. — Записав півтора року тому на диктофон. Ми тоді під Новгородським стояли на Луганському напрямку. Обстрілювали зі ствольної артилерії майже щодня. На той час це було найпопулярнішим звуком на нашому ВОПі, от і вирішив його поставити замість мелодії дзвінка

Саме на ВОПі під обстрілами й почалася 2016 року офіцерська служба командира взводу лейтенанта Василя Захарця, випускника Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. Бійці, особливо ті, за плечима яких уже був досвід війни, спочатку насторожено сприйняли появу нового комвзводу. «Ще молодий, зелений, може не впоратися!» — чув він іноді за своєю спиною репліки від бувалих і набагато старших за віком солдатів.

Він намагався не брати близько до серця такі висловлювання, хоча в глибині душі теж мав певні сумніви. «А якщо справді не впораюся?» — часто запитував він сам себе. Утім побоювання виявилися марними. Наступні події, а точніше, перше бойове хрещення, яке прийняв Василь як командир взводу, як кажуть, усе розставило на свої місця й допомогло йому міцно утвердитися в колективі й заслужити довіру та повагу підлеглих.

Уже через кілька днів після прибуття на передову молодий взводний мав змогу проявити свої найкращі командирські риси.

— Усе почалося під вечір, — згадує Василь. — Тільки-но на землю опустилися сутінки, на позицію несподівано налетів шквал вогню. Я наказав усім, окрім спостерігачів, сховатися в укриття. Сам також спустився в бліндаж. Насторожило, що вогонь був дуже щільний і характер «приходів» особливий. Цього разу російські найманці, крім стрілецької зброї й гранатометів, використовували 82-мм і 120-мм міномети, а потім почала стріляти й ворожа ствольна артилерія, імовірно, 122-мм САУ 2С1 «Гвоздика». Вогонь вели фугасними снарядами зі сповільнювачем. Після кожного розриву утворювалася незвичайна воронка, а на поверхні з'являвся невеликий земляний терикон. Снаряд не вибухав від удару об землю, а потрапляв на глибину до 1,5–2 м і там детонував, унаслідок чого земля піднімалася вгору. Все навколо здригалося внаслідок розривів. Я зрозумів, що в такий спосіб найманці намагаються знищити наші бліндажі та вогневі точки.

Чим потужнішим ставав обстріл, тим більше настороженних поглядів солдатів відчував на собі командир. Тієї миті він зрозумів, що саме від його поведінки залежатиме дух і стійкість особового складу

Однак найбільше лейтенант був занепокоєний психологічним станом солдатів. Деяким із них важко вдавалося зберігати спокій. І хоча паніки не було, настрій у більшості був пригнічений. Та й самого його злегка лихоманило. Чим потужнішим ставав обстріл, тим більше настороженних поглядів солдатів відчував на собі командир. Тієї миті він зрозумів, що в такій ситуації саме від його поведінки залежатиме дух і стійкість особового складу.

— Я дав команду розосередитися, а не бути разом в одному бліндажі, який після прицільного влучання міг стати для всіх братською могилою, — розповідає Василь. — Бійці перейшли в укриття по всій лінії ВОПу. Частину особового складу заступник командира взводу вивів на запасну позицію. Я з гранатометниками вирушив до спостережного пункту й звідти вже керував боєм. Потім віддав наказ посилити спостереження за флангами. Бо часто стрільба артилерії має відволікальний характер і прикриває вогнем просування диверсійної групи. І справді, через деякий час надійшла доповідь про те, що в балці на лівому фланзі оборони помічено рух противника, до того ж на відстані не більше як 100 м. Ми відкрили вогонь, і рух припинився.

Обстріл ворожої артилерії тривав. Взводний Захарець вийшов на зв'язок із КСП роти й попросив про допомогу «старшого начальника». До цієї миті він уже чітко визначив, звідки бойовики ведуть вогонь. Через кілька хвилин за вказаними координатами було завдано удару. Одночасно лейтенант звернувся до сусідів, які займали позиції праворуч і ліворуч, і попросив допомогти вогнем із флангів.

Лейтенант навіть не помітив, як позаду залишилися хвилювання й страх, а найголовнішим було те, що люди, як то кажуть, вийшли зі ступору.

— Тоді Василь служив у моїй роті, — розповідає капітан Іван. — Дуже добре пам'ятаю подробиці того бою. Я перебував на КСП роти й бачив, що діялося на позиції взводу. Ворожа артилерія її просто зрівнювала із землею. Спостерігаючи за обстрілом, я побоювався, що цього разу без «двохсотих» не обійдеться. А коли вийшов на зв'язок із ВОПом, то командир взводу мене заспокоїв. Бадьорим голосом Василь доповів: «У нас без втрат». Аж від серця відлягло. Ну а коли наші артилеристи доповіли, що накрили позиції САУ противника, то вже виникла й гордість за свого підлеглого.

За цей бій молодого лейтенанта було нагороджено орденом Богдана Хмельницького III ступеня. У складній бойовій обстановці він діяв холоднокровно й грамотно, що дало змогу уникнути втрат серед наших бійців і завдати точних ударів по ворогу. А згодом офіцера призначили ротним.

Нині 22-річний Василь командує обороною однієї з найважливіших ділянок Донецького напрямку. Побувавши на позиціях підрозділу, я переконався, що наші хлопці знають свою справу. Проходячи окопами, Василь слухає доповіді по рації й дає необхідні вказівки командирам взводів. Від його погляду не сховається жодна дрібниця. На одному з постів спостереження в бінокль він помітив деякі зміни в профілі захисної споруди опорника бойовиків. Як виявилося, на рівні другого поверху будівлі колишньої технічної підстанції, яку зайняли бойовики, збоку від вікна з'явилася ще одна бійниця.

— Раніше її там не було. Найімовірніше, вночі обладнали додаткову позицію для снайпера, — пояснює ротний. — Великих зусиль для цього не потрібно. Досить вибити зі стіни кілька цеглин, і амбразура готова. В очі не впадає, а от сектор обстрілу наших позицій збільшується.

Трохи згодом ми зайшли в бліндаж, де відпочивала зміна, яка повернулася із чергування. Як добрий батько розповідає про своїх синів, так із повагою офіцер розповів про багатьох солдатів свого підрозділу.

Олександр КІНДСФАТЕР

ВІД СОЛДАТА-ВОДІЯ ДО ЗАСТУПНИКА КОМАНДИРА РОТИ

Такий шлях за чотири роки війни пройшов молодший лейтенант Максим. За освітою він юрист, але не пішов працювати за фахом, а вирішив стати військовим. Іще 2002 року, коли цю професію в Україні вважали далеко не найпрестижнішою, пішов у військкомат і уклав контракт. Потрапив служити в 30-ту механізовану бригаду водієм. На цій посаді в рідній частині у квітні 2014 року його й застав початок російської агресії проти України.

Молодший лейтенант Максим

За роки війни він побував у різних місцях і різних ситуаціях. Виходив з оточення під Дебальцевим, брав участь у боях під Волновахою й Докучаєвським. Фронтове життя ще більше мотивувало Максима й переконало його в правильності зробленого колись вибору. А ще в тому, що треба стати офіцером і продовжувати кар'єру в іншій ролі. 2016 року Максим закінчив тримісячні офіцерські курси. Йому було присвоєно офіцерське звання молодшого лейтенанта.

Сьогодні Максим — заступник командира роти з морально-психологічного забезпечення, разом зі своїми підлеглими виконує бойові завдання в районі населеного пункту Піски. Ділянка відповідальності його роти небезпечна й складна. Тому офіцер робить основний акцент у роботі з особовим складом на зміцненні морально-психологічного стану та вольових рис солдатів.

Роки служби, бойовий досвід і, звісно, освіта дали змогу йому стати мудрим наставником і надійним товаришем. Саме за це Максима поважає й цінує як командування механізованої бригади, так і ввірений йому особовий склад.

Олександр КІНДСФАТЕР

«КУЛЕМЕТНА ЧЕРГА ПРОШИЛА ПАЛИВНИЙ БАК. МИ МОГЛИ СПАЛАХНУТИ БУДЬ-ЯКОЇ МИТІ»

КАВАЛЕР ОРДЕНА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО МАЙОР СЕРГІЙ КУЖЕЛЮК Є ЄДИНИМ БОРТТЕХНІКОМ, ВІДЗНАЧЕНИМ ОРДЕНОМ «НАРОДНИЙ ГЕРОЙ УКРАЇНИ»

Третя година ночі, екіпаж Мі-8 спить у наметі після складних польотів. Оперативний черговий підходить до пілота і шепоче:

— Прокидайся, за годину — виліт!

Доки льотчик збирає докупи думки, борттехнік Сергій Кужелюк уже на ногах.

— Куди «летиш»? Встигнеш! — дивується черговий.

— Як куди? Треба ж усе добре перевірити, техніка помилок не пробачає!

Майор Сергій Кужелюк

Бортовий технік дійсно раніше за всіх починає готуватися до вильоту і значно пізніше йде відпочивати після посадки вертольота, хоч часто й залишається в тіні льотчиків. Особливо важливою є його робота в районі активних бойових дій, де він нерідко заміняє всі наземні служби обслуговування й ремонту.

Сергій Кужелюк — кавалер ордена Богдана Хмельницького та єдиний борттехнік, нагороджений орденом «Народний Герой України». І це саме той випадок, коли ні в кого не повернеться язик сказати, що нагорода не була заслужена. Він перший помітив випущену із ПЗРК ракету і почав відстрілювати теплові пастки, що дозволило льотчику вчасно здійснити успішний маневр. А ще — надавав першу допомогу пораненим, шукав екіпаж збитого гвинтокрила, тримався кілька діб без сну, лише на каві та цигарках... А чого вартий ремонт техніки у фронтових умовах?

Під час спілкування з офіцером стає зрозуміло, що день народження він тепер може святкувати не менше десяти разів. І це — за найскромнішими підрахунками.

— Непростим для нас виявилось 16 серпня 2014-го. Ми мали перекинути спецгрупу в тил ворога під Савур-Могилу. Точка висадки знаходилася за кілька кілометрів від нашого крайнього блокпоста. Коли вертоліт підлетів до неї, я відразу почув знайоме цокотіння по фюзеляжу: стріляв кулемет. Куля зайшла через підлогу, пробила паливний бак та поранила одного з бійців. Із бака струменів керосин, були прострелені двигун, лопаті й хвостова балка. Машина будь-якої секунди могла спалахнути. Одночасно ворожий снайпер обстріляв кабіну. На щастя, нікого не зачепило, та перебило проводку. Прилади тривожно замиготіли і повністю «вмерли». Усе це — за кілька миттєвостей. Ми все ж сіли, швидко висадили групу і рвонули до найближчого блокпоста. Дорогою я розмовляв із пораненим, аби той не знепритомнів. А він лише міцно стискав снайперську гвинтівку. Так і тримав її — навіть коли був не при тямі. Дивно, але вертоліт летів спокійно, навіть не трясло. Коли сіли біля блокпоста, я відразу розрізав одяг пораненого, зупинив кровотечу, вколов знеболювальне, а потім заходився розшивати панелі вертольота. Зрозумів: ситуація — критична. Зупинити витікання керосину в цих умовах було неможливо. Підлатав пробоїни, як зміг, і ми полетіли до найближчого польового шпиталю, а вже потім — на базу. Ремонтувати вертоліт після цієї «пригоди» довелося три дні. Він потім був задіяний у виконанні ще не одного фронтового завдання.

Нерідко бувало, що бортовий технік не відпочивав по кілька діб. Та він не скаржиться. Каже: «Просто вмикав режим «термінатор» і не думав про втому».

— 28 серпня о 23 годині я почав літати на евакуацію поранених, але вже з іншим екіпажем. Літали більше доби і зранку 30 серпня екіпаж змінився, а я продовжив вильоти. Практично без перерви і в останній день літа я приступив до польотів із третім екіпажем, яким командував Василь Мулік. Тоді нас біля Волновахи ледь не збили з ПЗРК. Це був уже третій чи четвертий виліт за пораненими. Сутеніло, вже було близько восьмої вечора, тож нам довелося піднятися трохи вище, аби не наскочити на ЛЕП. Аж раптом я побачив маленький білий вогник, за яким тягнувся інверсійний слід. Це був пуск ракети із ПЗРК. Я крикнув: «Ракета!» й одразу почав відстріл «асошками» (АСО — автоматична система відстрілювання. — Авт.). Я не чекав команд, одна рука в мене завжди була на переговорному приладі, а інша — на кнопці «АСО». Ми навіть і не говорили тієї миті багато. Василь Мулік зреагував і здійснив протиракетний маневр, я відстрілював.

«Дорогою я розмовляв із пораненим, аби той не знепритомнів. А він лише міцно стискав снайперську гвинтівку. Так і тримав її — навіть коли був не при тямі»

Кожен робив своє. Вже коли зрозуміли, що уникнули влучення ракети, видихнули. Пам'ятаю ще, як бідкався, що мало не спалили тепловими пастками півполя кукурудзи.

Ще одна нетипова історія трапилася з «бортачем», коли надійшла команда евакуювати екіпаж зі збитого під Слов'янськом Мі-24.

— Ми стояли в Добропіллі разом із десантниками 95-ї бригади. Тоді цілий день лив дощ. І вже зараз я розумію, що саме він нас і врятував, бо значно погіршив противнику видимість. Нам повідомили, що екіпаж збитого вертольота живий і сів на болото, треба знайти його й забрати. Необхідна нам точка знаходилася за 12 кілометрів від ворожого блокпоста. Для вогневої підтримки з повітря і для прикриття евакуації нам потрібна була допомога десантників. Коли вони почули про це, до нас одразу ж прибігло їх зо тридцять, не менше. Ми ж могли взяти максимум 15. Мусили аж з вертольота виганяти, так вони прагнули допомогти. Коли підлетіли до точки, відразу побачили парашут, розстелений хрестом. Для вертолітників — це знак. Однак ми тоді вже знали про підступні «звички» ворога, тож зрозуміли, що то — пастка. Перевіряти не стали і, як дізналися згодом, мали рацію. Коли Мі-24 збили, некерований вертоліт сів у болото. Там навколо річка, міст — гіршого посадкового майданчика ще пошукати. Передніми шасі ми стали на невеликий острівець, задні ж звисали у воду. Ми вискочили, десантники відразу організували оборону. Кинулися до вертольота, а екіпажу не було, він уже далеко відійшов болотом. Їх довго шукали, намагались вийти на зв'язок, але марно. Я швиденько забрав із Мі-24 гарнітуру, карти, навігаційну систему… Ми всі були брудні, в болоті, змучені… Десантники вже казали: «Все! Ставимо розтяжки і валимо звідси!» Але ж екіпажу немає… Так і злетіли ні з чим. Коли відлетіли кілька кілометрів, нам повідомили, що екіпаж вийшов на зв'язок і вже повертається до підбитої машини. Ми знову туди. Підібрали екіпаж. Льотчики були живі й здорові, лише замерзли в болоті. Пощастило, що «бортача» з ними не було, бо він би точно не вижив, його місце було прострілено великим калібром. Злітаємо, а льотчик кричить: «АСО!» А я йому у відповідь: «Вже немає АСО! Все відстріляли!» Але до штабу долетіли успішно, без пробоїн.

Офіцер розповідає, що за роки війни бувало всяке. І ночувати в вертольоті за кілька кілометрів від інтенсивних боїв неодноразово доводилося, і «витискати» з гелікоптера понад 300 кілометрів за годину, аби вийти з-під обстрілу…

— Максимальну швидкість на приладах я побачив ще на початку весни 2014-го, коли ми розкидали листівки над Слов'янськом і Краматорськ. Ми були на висоті близько 800 метрів, і по нас «валили» з ДШК. Льотчик направив вертоліт вниз, щоб заховатись за лісосмугу. То тоді ми пікірували зі швидкістю 315 кілометрів за годину. Таке зі мною було вперше, хоч і маю понад 2000 годин нальоту.

Бортовий технік ділиться, що віртуозно виконувати непрості завдання допоміг досвід, набутий у миротворчих місіях ООН у Конго, Ліберії та Кот-д'Івуарі.

— Як би класно ти не знав теорію, доки не переберeш руками сотні авіаційних агрегатів, хорошим спеціалістом не станеш.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

«СТАРКОН»: ТУТ РОБЛЯТЬ ТЕ, ЩО ВМІЮТЬ НАЙКРАЩЕ — ЛІТАТИ ТА ВОЮВАТИ

МОЛОДІ ЛЬОТЧИКИ СТАРОКОСТЯНТИНІВСЬКОЇ БРИГАДИ, ЯКІ ЩЕ НА ПОЧАТКУ ВІЙНИ НЕ МАЛИ ДОСВІДУ ПОЛЬОТІВ НА Су-24, УЖЕ НЕСУТЬ БОЙОВЕ ЧЕРГУВАННЯ

Екіпаж бомбардувальника Су-24М на шляху до бойової машини обговорює деталі польоту

Бомбардувальник Су-24М вирулює на стоянку після виконання польотів на групову злітаність

На командно-диспетчерському пункті піднято прапор Повітряних Сил. Це означає, що в авіабригаді — льотна зміна. Але суттєвіший ідентифікатор польотів військової авіації — гул реактивних моторів. Особливо коли йдеться про Су-24М

У Старокостянтинові базується унікальна за кількома ознаками авіабригада.

До анексії Криму справні літаки, що могли піднятися на завдання, у «Старконі» можна було перелічити на пальцях однієї руки… Коли почався особливий період, то за короткий час поставили в стрій іще кілька машин, які щодня підтримували наші війська з повітря.

Порівняно з іншими типами літаків Су-24 на Донбасі зазнали найменших утрат. Лише один бомбардувальник не повернувся додому (льотчики встигли катапультуватися й дістатися до своїх). А Су-24МР, пілотований нинішнім комбригом, виконав завдання і, прорвавшись крізь ворожу ППО, дотягнув до бази тільки на одному двигуні.

Із осені 2014 року бойову авіацію на Сході країни не застосовують. Натомість вона продовжує накачувати м’язи. Старокостянтинівська бригада сьогодні має три повноцінні авіаційні ескадрильї. На озброєнні, окрім, літаків Су-24 різних модифікацій, також навчально-бойові L-39М1.

До речі, за час конфлікту модернізовані «елки» надійшли в усі авіабригади. Це дає змогу суттєво заощаджувати пальне на планових польотах. А вони мають відбуватися постійно. Бойовий літак — дорога високотехнологічна й потужна зброя, ціна помилки в бою або на навчанні надто висока…

У «БІЙ» ІДУТЬ КОМАНДИРИ

Бетонкою в напрямку літаків рішуче прямують три постаті.

— Степановичу! То що, у нас нині справжні «командирські польоти»? — звернувся до техніка його молодший колега. — Ти ж усіх трьох застав?

— Атож! Не переймайся, і тебе це чекає, командири змінюються, а хороший технік — на вагу золота, — віджартувався той.

Так, три командири старокостянтинівської авіабригади починаючи з минулого тисячоліття й по сьогодні йдуть робити те, що вміють найкраще: літати та воювати. А поки полковники Сергій Близнюк, Микола Коваленко та Євген Булацик сідають у бойові машини, до стоянки підтягуються поважні першокласні льотчики генерал-лейтенант запасу Станіслав Павлович і полковник запасу Олександр Харісов. Коли в країну прийшла біда, досвідчені льотчики-інструктори повернулися в стрій і продовжили навчати молодих пілотів.

Старокостянтинівська бригада сьогодні має три повноцінні авіаційні ескадрильї. На озброєнні — Су-24М, Су-24МР, навчально-бойові L-39М1. І має більше як тисячний колектив авіаторів

Такі приклади неабияк надихають молодь. Та все непросто. Літати доводиться на техніці, яка інколи вдвічі старша за льотчика. А тут іще й нові виклики: перехід на західні стандарти, «гібридна» війна і ворог, що знає про тебе майже все!

— Психологічна стійкість у нас у нормі, професійно ростемо, — каже командир бригади полковник Євген Булацик. — Звісно, хотілось би отримати на озброєння щось свіженьке: системи прицілювання, високоточні засоби ураження тощо. Чекаємо. Розуміємо… Однак без діла ніколи не сидимо. Чітко за планом: польоти, практичні бомбометання. Результати успішні.

За словами командира, Росія під мікроскопом вивчала бойовий досвід українських льотчиків на Донбасі. Щоправда, потім застосувала його саме проти мирних жителів Сирії. Аморальна інформаційна політика Кремля в усій «красі»: брехливо звинуватили Україну в бомбових атаках Донецька й Луганська, а самі стерли з лиця землі цілі міста й потруїли дітей хімічною зброєю.

Хоча РФ і випробовує на сирійському полігоні новітнє авіаційне озброєння, саме перевірені часом Су-24М стали носіями смерті в Сирії.

НА НОВІ СТАНДАРТИ

Військовий аеродром Старокостянтинова першим серед військових летовищ почав стандартизуватися під НАТО. «Головне наближатися, не віддаляючись», — жартують авіатори. Реформування триває не так швидко, як того хотілося б. Очевидно, що перескочити одразу на кілька десятиліть уперед не вийде, та й грошей забракне. Утім робота триває постійно. Системи зв’язку, радіотехнічного забезпечення польотів, аеродромно-технічні засоби уже адаптують під сучасні вимоги.

— От нещодавно отримали вже нові, доопрацьовані зразки світлосигнального обладнання злітно-посадкової смуги, — розповідає командир батальйону зв’язку та РТЗ підполковник Олег Котельник. — Через місяць — завершальні державні випробування. Сподіваюся, першими прийматимемо на озброєння.

Раніше навіть банальні лампочки, прожектори й супутні матеріали доводилося закуповувати в Росії (до ембарго). Тепер усе це пропонує вітчизняний виробник із Тернополя. Почали діалог понад рік тому. Система світлосигнального обладнання смуги — надзвичайно складна річ. Її тестували в різний час доби, у різних погодних умовах, потім повертали на доопрацювання, враховуючи побажання льотчиків.

Іще один бонус — заощадження електроенергії. Адже все обладнання світлодіодне. Відповідальні за економію люди стверджують, що завдяки модернізації частина економитиме сотні кіловатів щодня.

Розвідник Су-24МР злітає в небо над Староконстянтиновом

Командир авіаційної бригади полковник Євген Булацик:

— На сьогодні льотчики й штурмани виконують вправи на групову злітаність у складі пари на літаках Су-24М. Спершу керівний склад і досвідчені пілоти відпрацьовують методику й рекомендації. Після цього допускають молодь.

У польотах такого рівня постійно беруть участь провідні спеціалісти авіації Повітряних Сил: колишні комбриги й навіть заступник командувача виду. По-перше, тільки вони мають відповідні допуски до польотів на Су-24, по-друге, це величезний безцінний досвід, бо методистів, кращих за них, просто немає...

Льотні зміни щоразу комбінуємо. Скажімо, одні виконують складніші завдання, а комусь треба відновитися після перерви у відпустці, то достатньо вилетіти на L-39.

2014 року, коли в країну прийшла війна, до бойових вильотів залучили всіх, котрі були готовими до виконання завдань на літаках Су-24М та Су-24МР. І техніки, і підготовленого особового складу, м’яко кажучи, не вистачало. Але ми підняли все, що мали на той час. За чотири роки конфлікту поставили на крило весь льотний склад. Що сьогодні? Уже не старший льотний склад, а молоді льотчики мають відповідний допуск і виконують бойове чергування в силах і засобах на Сході країни. Це саме ті льотчики, які на початку війни не мали навіть досвіду польотів на Су-24.

МОТИВАЦІЙНИЙ «ВІКЕНД»

Мотивація. Це одна з найболючіших проблем української військової авіації. Утім поки тривав перший рік війни на Сході країни й в бригадах кипіла справжня бойова робота, мотиваційне питання взагалі не стояло на порядку денному. Нині ж утримати на службі військового льотчика за допомогою звичайного контракту дедалі важче. Чверть століття ця проблема не дає спокою керівництву Повітряних Сил. Плинність кадрів у військовій авіації — це втрата величезних коштів та бойового потенціалу. Транспортники й пілоти вертольотів — особливо чутлива категорія. Вони легко знаходять високооплачувану роботу в цивільних авіакомпаніях в Україні або за її межами.

Що потрібно, відомо. Польоти, гідна зарплата, житло. Уже в суботу, 5 травня, льотний склад старокостянтинівської бригади отримав підвищене грошове забезпечення.

За словами начальника фінансової частини майора Руслана Романюка, грошове забезпечення зросло приблизно в півтора раза. Адже кожен має свої надбавки: за вислугу років, звання, класність… Наприклад, комбриг отримуватиме 28 тис. грн, молоді льотчики — близько 17 тис. грн. А до підвищення стільки отримував лише командир.

Росія під мікроскопом вивчала бойовий досвід українських льотчиків на Донбасі

— Нинішнє підвищення — це «стосвідсоткова надбавка за виконання особливо важливих завдань», — розповідає начфін. — Нараховують її з 1 квітня. Відповідно нову зарплату льотчики вже отримали в травні.

Вийшов гарний такий «вікенд»: четвер — п’ятниця — льотні зміни, субота — підвищене «грошове». От вам і мотивація.

АВІАТОРИ МАЮТЬ СВОГО «СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ»

Медик в авіаційній частині — своєрідний «сімейний лікар» для льотного колективу, він у прямому й переносному значенні тримає руку на пульсі. Перед польотами кожен пілот проходить ретельний медичний огляд. Тут треба бути і терапевтом, і психологом.

Досвідчений начмед з порога, так би мовити, може ідентифікувати «небоєздатний» стан пілота. Адже не можна допускати до польотів людину, фізичні показники якої в нормі, але яка має ознаки психологічного стресу. Бо авіаційний лікар відповідальний за життя. Тут має бути цілковите порозуміння з командиром щодо медичного допуску до польотів. Якщо немає крайньої потреби, то краще порадити керівникові зробити паузу.

— Випадки, коли я раджу льотчикові відпочити, трапляються, — каже начмед бригади майор м/с Віталій Доленко. — Пілоти — вразливий народ, можуть образитись на таке рішення. Треба добирати потрібні слова… У нас чимало особового складу проживає на території частини, тому часто в медпункт звертаються й члени сімей військовослужбовців. Звісно, надаємо їм допомогу. А у віддалених гарнізонах військові медики давно стали «сімейними лікарями», випереджаючи медреформу в країні.

ЖИТЛОВЕ ПИТАННЯ Й НАДАЛІ ЗАЛИШАЄТЬСЯ АКТУАЛЬНИМ

Нині в Збройних Силах розпочато будівництво гуртожитків, передбачених передусім для військовослужбовців служби за контрактом. Ті, що служать у «Старконі» дванадцять і більше років, відчувають справжнє дежавю. Саме в такому експерименті (переобладнання будівель частини під житло для контрактників) далекого 2006 року взяли участь три військові частини різних видів ЗСУ. Однією з них була старокостянтинівська бригада. Забігаючи наперед, скажу, що в «Старконі» під житло для військових переобладнали дві з трьох визначених будівель.

Міняли геть усе, крім стін і фундаменту. Встановили нове опалення, пластикові вікна, кімнати здавали повністю мебльованими, із побутовою технікою. Бракувало хіба що кондиціонерів. Усе стоїть на балансі КЕВ гарнізону.

— То чудовий приклад із минулого, як можна частково вирішувати житлову проблему. Відчув це на власному досвіді, — розповідає заступник командира бригади з МПЗ підполковник Ігор Білан, який уже півроку «холостякує» в гуртожитку. — Перевівся в Старокостянтинів. Сім’я поки що на колишньому місці служби. Дивно, як за стільки років тут зберігається чистота, порядок, ремонт. Умови чудові: є кухня, телебачення, Інтернет.

Підполковник Ігор Білан

На подвір’ї перед гуртожитком чисто й прибрано. Пофарбовані лавки, паркування для велосипедів, а головне — веселий дитячий гомін. Настрій одразу поліпшується, коли бачиш таку ідилію.

— Нам тут дуже комфортно, — каже Оксана, молода дружина місцевого контрактника, яка саме вийшла погуляти з дворічною донечкою. — Територія закрита, чужі не ходять, машини не їздять, за діток спокійніше. А головне — дах над головою.

На подвір’ї перед гуртожитком чисто й прибрано. Пофарбовані лавки, паркування для велосипедів, а головне — веселий дитячий гомін

Оксана розповіла, у Старокостянтинові винаймати житло не так дешево. Місто доволі розвинуте. Тут працює з десяток потужних підприємств. Одно- чи двокімнатна квартира без комуналки обійдеться щонайменше у дві тисячі гривень. Тому гуртожитки для військових «Старкону», споруджені ще дванадцять років тому, стали міцним фундаментом для створення молодих сімей навіть 2018 року.

У Старокостянтинівському гарнізоні побував Юрій ІГНАТ

«ЗА ОСНОВУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВЗЯТО ПРАВИЛО: ГОТУВАТИ ІНІЦІАТИВНОГО, МИСЛЯЧОГО Й КРЕАТИВНОГО КОМАНДИРА»

ПЕРШИЙ ВИПУСК КУРСАНТІВ, ЯКИХ БУЛО ЗАРАХОВАНО НА НАВЧАННЯ 2014 РОКУ ЗА УМОВАМИ ПІДВИЩЕНОГО ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯ, ДАСТЬ ЗМОГУ НЕ ЛИШЕ ЧАСТКОВО ЗАТУЛИТИ КАДРОВІ ДІРКИ, А Й ПОПОВНИТИ АРМІЮ ФАХІВЦЯМИ ВИСОКОГО РІВНЯ З ПІДВИЩЕНОЮ МОТИВАЦІЄЮ ДО СЛУЖБИ

Остаточні підсумки вступної кампанії у військові виші будуть відомі у вересні, проте вже зараз можна виокремити основні її тенденції. Про особливості цьогорічного вступу для абітурієнтів, зміни в навчальному процесі та конкурентність серед військових закладів вищої освіти розповів заступник директора Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України полковник Вадим Артамощенко

— Вступна кампанія-2018 набирає обертів. Які особливості прийому абітурієнтів цього року?

— Суттєвою особливістю цьогорічної вступної кампанії у військові заклади вищої освіти та військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти (ВЗВО та ВНП ЗВО) є те, що вона проходить під час операції об'єднаних сил (ООС) на Сході країни із захисту суверенітету держави. За цих умов відбувається найефективніша за всі роки української незалежності співпраця оборонного відомства з Міністерством освіти і науки України.

Важливо й те, що систему ВЗВО МО України другий рік поспіль стовідсотково забезпечено фінансовим ресурсом для навчального процесу.

Й надалі діятиме ухвалене два роки тому рішення стосовно можливого вступу у військові виші на денну форму навчання за результатами вступних випробувань (а не ЗНО) військовослужбовців-контрактників, строковиків, випускників військових ліцеїв та ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою.

Свідченням того, що система освіти є максимально адаптованою до потреб ЗС України, зокрема, є й те, що в разі потреби Міністр оборони може оголошувати додатковий набір за спеціальностями, щодо яких не було значного конкурсу та є недобір.

— На початку АТО гостро постала проблема неукомплектованості первинних офіцерських посад. Це спричинило збільшення державного замовлення на їхню підготовку. Що змінилося нині з огляду на те, що цього року відбудеться перший випуск курсантів за збільшеним держзамовленням?

— Аби подолати кадровий голод, який виник на початку АТО, державне замовлення було збільшено майже втричі порівняно з 2014 роком. Але це не могло одразу розв'язати проблему неукомплектованості військ. Протягом останніх років ми проводили дострокові (пришвидшені майже на півроку) випуски офіцерів, а, крім того, з 2015 року поновлено підготовку офіцерів запасу за державним замовленням. Перший випуск курсантів, яких було зараховано на навчання 2014 року за умовами підвищеного держзамовлення, дасть змогу не лише затулити кадрові дірки, а й поповнити армію фахівцями високого рівня з підвищеною мотивацією до служби. Багато цьогорічних випускників мають досвід участі в реальних бойових діях і хочуть продовжити свою службу у військових частинах, дислокованих саме на Сході країни.

— Як змінилася система підготовки військових кадрів після того, як почалася російська агресія?

— За основу освітнього процесу взято правило: готувати ініціативного, мислячого й креативного командира. Тому в програми навчання внесено зміни, які враховують досвід бойових дій, бойової та оперативної (спеціальної) підготовки військ. Упроваджують досвід країн — членів НАТО.

Протягом останніх років суттєво оновлено матеріально-технічну базу ВЗВО. А саме — надано сучасні бойові, навчально-бойові зразки озброєння та військової техніки, лазерні й електронні тири, тренажери, які дають змогу вивчати ті зразки озброєння, які є у військах. Усе це значно підвищило рівень практичної підготовки курсантів.

Важливий позитивний фактор — суттєве збільшення фінансування, яке повністю забезпечує наші потреби. За рахунок цього у ВЗВО забезпечено всі види занять. Із другого боку, застосування тренажерів дало змогу скоротити витрати на підготовку. Під час навчання слухачі й курсанти в повному обсязі виконують вправи з бойовою стрільбою, водінням бойової техніки, а курсанти-льотчики ще до випуску мають необхідний наліт на бойових літаках і вертольотах.

— Міністр оборони України неодноразово наголошував на змінах підходів до відбору викладацького складу у військових вишах, акцентуючи увагу на необхідності реального бойового досвіду. Як це реалізують?

— До 2015 року посади науково-педагогічного складу мали обіймати лише ті офіцери, у яких є науковий ступінь, учене звання. Два роки тому було внесено зміни у відповідні нормативно-правові акти, згідно з якими нині на посади науково-педагогічних працівників насамперед призначають офіцерів, які мають бойовий досвід. Також, за рішенням Міністра оборони України й начальника Генерального штабу, починаючи з 2016 року у ВЗВО запроваджено механізм ротації науково-педагогічних працівників. Майже всі офіцери — викладачі у ВЗВО протягом останніх років брали участь в АТО, виконуючи обов'язки в органах військового управління та військових частинах.

— Які пріоритетні завдання стоять перед вами в руслі продовження реформи військової освіти?

— Важливим питанням для Збройних Сил України залишається підготовка сержантів. Зокрема в цьому ми використовуємо консультативну допомогу іноземних фахівців із країн — членів НАТО. Через війну на Сході країни також виникла потреба в збільшенні фахівців із деяких спеціальностей, зокрема з морально-психологічного забезпечення особового складу ЗСУ, фізичної підготовки, інженерного профілю тощо.

Протягом двох останніх років створено два нових військових інститути — Військовий інститут танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та Інститут Військово-Морських Сил Національного університету «Одеська морська академія». У складі Національного університету оборони України імені Івана Черняховського створено Інститут фізичної культури й спортивно-оздоровчих технологій.

Підготовка військових психологів тактичного рівня відбувається на базі Військового інституту Київського національного університету ім. Т. Шевченка. У Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного створюють Інститут морально-психологічного забезпечення. В інших видових ВЗВО (Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, Інституті Військово-Морських Сил Національного університету «Одеська морська академія») також відбувається підготовка курсантів за інженерними спеціальностями.

— Які військові спеціальності є сьогодні найпопулярнішими серед абітурієнтів? Який на них конкурс?

— Цілком прогнозовано нині великим є попит на нові спеціальності, пов'язані із захистом інформації та безпеки кіберпростору, ІТ-технологій тощо. Але своєї популярності не втрачають і традиційні, так звані елітні військові спеціальності, за якими здійснюють підготовку десантно-штурмових військ, військових розвідників, підрозділів спеціального призначення, морської піхоти тощо. Якщо 2014 року конкурс за цими спеціальностями в середньому становив 1–2 особи на місце, то минулого року — до 3,5 особи, і це в той час, як, нагадаю, державне замовлення значно зросло.

— Але, разом із тим, є спеціальності, за якими у військових вишах минулого року був недобір. Як удалося впоратися із цією проблемою і як не допустити повторення цієї ситуації?

— Минулого року, як і в попередні роки, державне замовлення за всіма спеціальностями підготовки виконано на 100 відсотків. Це стало можливим завдяки додатковому набору за тими спеціальностями, де виникали складнощі з набором. У разі потреби, за рішенням Міністра оборони України, механізм додаткового прийому буде запроваджено й цьогоріч. Зокрема 2017 року завдяки додатковому набору у ВЗВО вступило багато контрактників ЗСУ й тих, що не встигли подати документи заздалегідь.

Заступник директора Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України полковник Вадим Артамощенко

Однією з причин недобору у ВЗВО є обмеження вступу абітурієнтів за віком. Нині граничний вік для вступу у військові виші становить 23 роки. Але Міноборони розробило зміни до законодавчих актів, які б дали змогу збільшити граничний вік вступників до 30 років. Нині ці зміни перебувають на розгляді у Верховній Раді.

— Чи працює механізм пільгового зарахування у ВЗВО учасників бойових дій, членів їхніх сімей та сімей загиблих учасників бойових дій?

— Законами України «Про соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей» та «Про статус ветеранів війни, їх соціальний захист» право вступу поза конкурсом на навчання у заклади вищої освіти, зокрема й у ВЗВО, надано дітям військовослужбовців, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, протягом трьох років після закінчення школи.

Відповідно до Умов прийому до закладів вищої освіти України в 2018 році, затверджених наказом Міносвіти від 13 жовтня 2017 року № 1378, учасникам АТО, членам їхніх сімей також надають пільги на вступ.

— Останніми роками серед абітурієнтів ВЗВО побільшало дівчат. Чи є обмеження щодо прийняття дівчат у військові виші?

— Зміна соціального статусу жінки в українському суспільстві, унесення змін у законодавчі акти щодо військової служби, підвищення іміджу та престижності військової служби, високі соціальні гарантії військовослужбовцям спричинили збільшення кількості дівчат, які б хотіли пов'язати свою долю з військом. Не останню роль у цьому відіграють особливості ринку праці, на якому роботодавці зазвичай віддають перевагу чоловікам, а після закінчення військового вишу випускниці гарантовано отримують призначення на посаду. Перелік посад розширюється, дівчат приймають на навчання у ВЗВО на рівних правах з юнаками.

Крім того, ми опрацьовуємо питання стосовно надання можливості дівчатам навчатися у військових ліцеях.

— На вашу думку, що потрібно зробити, аби мотивувати молодь до навчання у військових вишах?

— Ми живемо в ринковому світі, тому дуже важливим чинником, який спонукатиме молодь до вступу у ВЗВО, є конкурентоспроможність військової професії на ринку праці. А саме — соціальна захищеність, можливість кар'єрного зростання й подальше здобуття освіти, навчання протягом військової служби, гарантоване працевлаштування (укладання першого контракту відразу після закінчення ВЗВО) та, безперечно, гідне грошове забезпечення.

Однак на перше місце варто все ж таки ставити мотивацію до захисту Вітчизни.

Розмовляла Ольга МОСЬОНДЗ

ЯК РЕАЛІЗУВАТИ ПРАВО НА БЕЗОПЛАТНУ ОСВІТУ УЧАСНИКУ БОЙОВИХ ДІЙ ТА ЙОГО ДИТИНІ

ДО ПОЧАТКУ ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ-2018 МЕНШЕ ЯК ДВА МІСЯЦІ, АЛЕ ПРИЙМАЛЬНІ КОМІСІЇ ВЖЕ ПРАЦЮЮТЬ НА ПОВНУ

Цього року серед учасників бойових дій та їхніх дітей побільшало охочих здобути безкоштовну вищу та професійно-технічну освіту. Як зазначають в одному з вінницьких вузів, головне завдання для учасника АТО зараз — завчасно звернутися до приймальної комісії. Там йому нададуть повну інформацію про можливості конкретного коледжу чи університету забезпечити його право чи право його дитини на безоплатне навчання

— Ви навіть не уявляєте, наскільки спекотним для мене був липень минулого року, — поділився спогадами про власну вступну кампанію Олександр Харченко. Сьогодні він є студентом Вінницького технічного коледжу, навчається організації перевезень і управління на автомобільному транспорті. За три роки Олександр, отримавши диплом молодшого спеціаліста, матиме змогу працювати на автотранспортному чи транспортно-експедиційному підприємстві, в логістичній компанії чи службі доставки або вступити в університет та отримати ступінь бакалавра. Зараз цей 16-річний хлопчина доволі впевнено розповідає про своє майбутнє, хоча ще менше року тому мав проблеми із вступом. Батьки хлопця, що проживають у невеличкому селі на Вінниччині, не мають достатніх фінансових можливостей, аби оплатити навчання Олександра в коледжі, тим більше — в університеті. Конкурувати з дітьми з міста, які майже всі додатково займаються з репетиторами, і вступити на бюджетну форму навчання хлопчині з села теж доволі важко. Але хлопцеві допомогла пільга — він син учасника бойових дій.

ДО ВІДОМА ВСТУПНИКІВ

Вступна кампанія-2018 у коледжі та технікуми для тих, хто закінчив 9 класів, розпочнеться 2 липня і триватиме до 18-ї години 14 липня 2018 року. Упродовж 15–22 липня проводитимуться вступні іспити, творчі конкурси та співбесіди. Рейтинговий список вступників оприлюднюватиметься не пізніше 24 липня, а зарахування на місця держзамовлення буде не пізніше 30 липня. Документи подаються у паперовій формі.

Абітурієнти, які хочуть вступити в університет, із 12 липня можуть розпочати здавати документи в електронній та, у деяких випадках, паперовій формі. Закінчується прийом о 18-й годині 20 липня для осіб, які вступають на основі співбесіди, вступних іспитів або творчих конкурсів; та о 18-й годині 26 липня — для осіб, які вступають тільки на основі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання. Реєстрація електронних кабінетів вступників та завантаження до електронних кабінетів додатків до документів про повну загальну середню освіту починається раніше — 2 липня та закінчується о 18-й годині 25 липня. Цього року вступники можуть подати до семи заяв на місця державного та регіонального замовлення не більше ніж з чотирьох спеціальностей. Подання заяв на навчання за контрактом не обмежується.

Із позаминулого року першочергове право на посідання звільнених бюджетних місць мають діти загиблих учасників бойових дій, далі — діти-інваліди і діти учасників бойових дій

— Пільг на позаконкурсний вступ до коледжів чи університетів для атовців та їхніх дітей законодавством не передбачено, — розповідає викладач технічних дисциплін, член приймальної комісії Вінницького технічного коледжу Олена Яцькова. — За результатами двох екзаменів та середнього бала атестата виводиться рейтингова оцінка. Вже за ними під час зарахування на навчання формується рейтинговий список. Із 200 абітурієнтів, які хочуть вступити на певну спеціальність, 40 рекомендують вступати на бюджет, наступним 15 — на контракт. Решті не пощастило.

Подальша процедура така: у чітко визначений термін — з 24 до 28 липня — вступники, які отримали рекомендації на зарахування, мають принести оригінали всіх потрібних документів. Якщо вони з тих чи інших причин це не зробили, то їхнє місце переходить до іншого вступника. Раніше на такі звільнені місця автоматично пересувалися нижчі за рейтингом. Із позаминулого року першочергове право на посідання звільнених бюджетних місць мають діти загиблих учасників бойових дій, далі — діти-інваліди і діти учасників бойових дій.

— Основне завдання дитини учасника бойових дій, якщо вона не набрала необхідну кількість балів на бюджет, — продовжує Олена Олексіївна, — вступити на контракт. Тільки тоді ми можемо перевести її на звільнене безоплатне вакантне місце. Може бути й таке, що Міністерство освіти віддає нам бюджетне місце за рахунок інших навчальних закладів, куди не набрано достатню кількість студентів. Тож шанс на вступ для дитини учасника АТО збільшується. Але є один нюанс — різниця між отриманим вступником і мінімально потрібним для вступу балами має становити не менше ніж 5 балів. Наприклад, якщо прохідний бал 17, то в абітурієнта не може бути меншим ніж 12, інакше він студентом не стане.

Ось саме ці чотири дні наприкінці липня 2017-го і стали вирішальними для Олександра Харченка, який подав документи на три спеціальності і за результатами іспитів зміг вступити лише на контракт. На одній зі спеціальностей чотири особи, які вступили на бюджет, відмовилися від навчання. Це дозволило Олександру піднятися в рейтингу і стати студентом.

Механізмом реалізації пільги на безоплатне навчання для учасників бойових дій та їхніх дітей може стати компенсація вартості навчання за контрактом за рахунок коштів обласних бюджетів

Іншим механізмом реалізації пільги на безоплатне навчання для учасників бойових дій та їхніх дітей може стати компенсація вартості навчання за контрактом за рахунок коштів обласних бюджетів. Так, у Вінницькій області за 1,5 року було компенсовано вартість навчання понад 300 особам. Скористатися цим механізмом мають право атовці та їхні діти, які навчаються на денному стаціонарі. Для цього вони повинні написати заяву на ім'я адміністрації навчального закладу та додати копію посвідчення і довідки про безпосередню участь в АТО.

Якщо вступ до коледжів, які дають змогу здобути профільну середню, професійну (професійно-технічну) або фахову передвищу освіту, передбачає складання іспитів, то аби вступити до університету, необхідно скласти ЗНО. Тут варто зазначити, що 2018 року особи, визнані учасниками бойових дій, та особи, звільнені з військової служби (також і демобілізовані) після 30 листопада 2017 року, мають право вступати до ВНЗ без складання ЗНО. Ці категорії складають іспити із необхідних для обраної спеціальності предметів. Особи, визнані інвалідами війни, проходять вступні випробування у формі співбесіди.

Окрім того, підписаний цього року Президентом України Закон № 2300-VIII передбачає надання державної допомоги для здобуття професійно-технічної та вищої освіти особам, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції й у складі добровольчих формувань, що в подальшому були включені до складу Збройних Сил України та інших утворених відповідно до Законів України військових формувань та правоохоронних органів, учасникам бойових дій на території інших країн.

Оксана УРЕТІЙ

П'ЯТЬ РОКІВ ПОЛЬОТУ ЗА НОВИМ МАРШРУТОМ

2013 РОКУ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ПОВІТРЯНИХ СИЛ ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА ПЕРЕЙШЛИ НА П'ЯТИРІЧНУ ПІДГОТОВКУ ВІЙСЬКОВИХ ЛЬОТЧИКІВ. ВНІС КОРЕКТИВИ В ЇХНЮ ПІДГОТОВКУ І ДОСВІД АТО. НИНІ ВИШ ГОТУЄ ПІЛОТІВ ЗА ТРИСТУПЕНЕВОЮ СИСТЕМОЮ. СПОЧАТКУ КУРСАНТИ ПІДНІМАЮТЬСЯ В НЕБО НА ЛЕГКОМОТОРНОМУ ЛІТАКУ, НА ТРЕТЬОМУ ТА ЧЕТВЕРТОМУ КУРСАХ НАБУВАЮТЬ ДОСВІД НА НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОМУ Л-39, А ПЕРЕД ВИПУСКОМ ОПАНОВУЮТЬ БОЙОВІ ЛІТАКИ

Після першого польоту на бойовому літаку

Заступник начальника ХНУПС імені Івана Кожедуба генерал-майор Олексій Котов і Герой України Анатолій М'ялиця

Про переваги змін у навчальному процесі ХНУПС, ефективність тренажної підготовки, готовність молодих льотчиків до несення бойового чергування та проблеми відбору абітурієнтів наш кореспондент дізнавався під час відрядження до цього військового вишу

250 ГОДИН У НЕБІ СТАЛО ДЛЯ МАЙБУТНІХ ЛЬОТЧИКІВ НОРМОЮ

Начальник льотного факультету університету полковник Геннадій Дубовик, який є його випускником, донедавна кілька років очолював навчально-авіаційну бригаду вишу. Професійний досвід — величезний. Геннадій Валентинович бачив, як змінювалися навчальні програми. За його безпосередньою участю путівку в небо отримали сотні молодих льотчиків. Тому він може дати цілком об'єктивну оцінку переходу на п'ятирічний курс підготовки військових авіаторів.

«Керівництвом Повітряних Сил ведеться робота щодо придбання для навчальної бригади ХНУПС ланки легкомоторних літаків»

— По-перше, відбулися позитивні зміни у відборі кандидатів на вступ в університет, — розповідає Геннадій Дубовик. — Якщо під час мого навчання відсіювали майже 50 відсотків, то нині з різних причин навчання у виші припиняють не більше 10% молодих людей. Ґрунтовна теоретична підготовка, інтенсивні тренування на тренажерних комплексах, польоти другокурсників на легкомоторних літаках ХАЗ-30, третього та четвертого курсів — на навчально-тренувальних Л-39 і, нарешті, на п'ятому курсі польоти за штурвалами бойових Су-27, Су-25 та МіГ-29 — ось чим вигідно відрізняється нинішнє навчання майбутніх льотчиків від моєї курсантської юності. Приміром, наліт минулого випуску становив 240–250 годин на кожного курсанта.

— За час мого навчання я не міг похизуватися бойовими пусками по повітряних та наземних цілям, — продовжує полковник Дубовик. — Нинішні курсанти п'ятого курсу їх виконують і випускаються, маючи третій клас. Утім класність — не самоціль, якщо не відповідаєш вимогам, «третьокласником» не станеш.

Геннадій Валентинович прискіпливо вивчає досвід підготовки військових льотчиків в арміях країн НАТО, побував у США, Франції, Італії. За словами офіцера, американські пілоти готуються за чотирирічною програмою, а літати на бойових літаках починають лише після випуску з льотного вишу на авіабазах.

— Вважаю нашу систему підготовки найдосконалішою на пострадянському просторі, — долучається до розмови заступник начальника університету з льотної підготовки полковник Валерій Єрошенко. — Перехід на «п'ятирічку» ми розпочали завчасно, тому ніяких проблем не виникло. Поетапно переробили нормативну базу та відкоригували навчальні плани. Особливо корисним стало запровадження етапу льотної підготовки на легкомоторних ХАЗ-30. Саме цей літак визначає на ранній стадії придатність курсанта до льотної роботи і дозволяє в подальшому зекономити кошти. Адже на п'ятому курсі витрати лише на паливно-мастильні матеріали для підготовки одного майбутнього льотчика становлять від 3 до 5 млн грн. Тож ми не маємо права схибити і не помітити в молодої людини відсутність льотних якостей.

МАЛЕНЬКИЙ ЛІТАЧОК ВЕЛИЧЕЗНОЇ КОРИСТІ

Ідея розпочинати льотну підготовку курсантів на легкомоторних літаках належить колишньому керівнику Харківського державного авіаційного виробничого підприємства, а нині завідувачу кафедри авіаційного транспорту інституту цивільної авіації ХНУПС Герою України Анатолію М'ялиці.

— Мене дуже вразила трагедія, яка сталася в університеті 2012 року: під час польоту на Л-39 загинув курсант, — розповідає Анатолій Костянтинович. — То була випадкова ситуація, адже хлопці зазвичай суворо дотримуються настанов та інструкцій і майже не порушують правил польоту. Я разом із багатьма спеціалістами вишу, комісії оборонного відомства дослідив систему підготовки курсантів. І всі ми тоді дійшли висновку: шлях кожедубівців у небо потрібно розпочинати на легкомоторних літаках.

«На п'ятому курсі витрати лише на паливно-мастильні матеріали для підготовки одного майбутнього льотчика становлять від 3 до 5 млн грн»

На той час уже був готовий вітчизняний легкомоторний літак ХАЗ-30. Після проходження сертифікації харківське авіаційне підприємство виграло тендер на поставку літаків для навчання курсантів університету. Виробники передали повітряні машини Харківському аероклубу імені Валентини Гризодубової ТСО України, з яким військовий навчальний заклад уклав угоду на експлуатацію літаків.

— ХАЗ-30 у нас вийшов надзвичайно надійним, безпечним і простим в управлінні, — розповідає Анатолій М'ялиця. — Навіть посадка із зупиненим двигуном не є проблемною та істотно не відрізняється від штатного режиму. Це єдиний в Україні літак, сертифікований і облітаний курсантами університету. Пам'ятаю, з якою гордістю говорив лейтенант-випускник під час вручення йому Президентом України Петром Порошенком диплома, що він розпочав свій шлях у небо на літаку вітчизняного виробництва.

На деякий час складання літаків марки ХАЗ-30 було призупинено, але цього року виробничики мають намір поновити їхній випуск.

— Це добрий знак, — прокоментував новину заступник начальника вишу генерал-майор Олексій Котов. — Відомо, що керівництвом Повітряних Сил ведеться робота щодо придбання для нашої навчальної бригади ланки легкомоторних літаків, щоб ми мали можливість здійснювати в себе початкову підготовку курсантів, не гаючи час на проведення тендерів та незалежно від аероклубу ТСОУ.

Легкомоторні ХАЗ-30 готуються до польоту на аеродромі «Коротич»

Заняття на тренажері вертольота

Радість вінчання з небом

ДЛЯ П'ЯТИКУРСНИКІВ СТАЖУВАННЯ В АВІАБРИГАДАХ — ЦЕ П'ЯТЬ-ШІСТЬ МІСЯЦІВ ДОБРОТНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Нинішні курсанти випускного курсу льотного факультету ще наприкінці квітня відбули в авіаційні бригади Повітряних Сил на льотну практику, яка триватиме до вересня. Під керівництвом досвідчених льотчиків-інструкторів вони здійснюватимуть польоти на бойових літаках. Загалом курсанти п'ятого року навчання проводять на аеродромах п'ять-шість місяців. У жовтні відбудуться державні іспити, урочистий ритуал випуску, а далі — служба на офіцерських посадах у війську.

— В тому, що курсанти ще в навчальному закладі набувають льотну практику на бойових літаках, ми вбачаємо великий плюс, — говорить начальник льотного факультету Геннадій Дубовик. — Вони підіймаються в небо у супроводі досвідчених інструкторів, з якими в нас тісний зв'язок. Отже, ми отримуємо об'єктивну інформацію, як керує бойовою машиною той чи інший курсант, маємо змогу аналізувати його навченість та корегувати програму підготовки.

За словами молодих льотчиків, з якими довелося поспілкуватися в одній з бригад тактичної авіації, під час опанування бойового літака дуже важливо знайти спільну мову з льотчиком-інструктором.

— Зазвичай інструктор знає, яких помилок ти можеш припуститися, — запевняє старший лейтенант Денис Ю. — Деякі хлопці не люблять зауваження в жорсткій манері, а дехто, навпаки, просить інструктора в разі неправильних дій струснути його міцненьким словом.

Денис розповів, як одного разу під час польоту червоне табло сповістило про низький тиск мастила в системі двигунів.

> *«Перебої в льотній підготовці ведуть до збільшення вартості навчання авіатора»*

— Червоний сигнал на табло, звичайно, змусив понервувати, але паніки в мене не було, — зізнався офіцер. — В таких випадках одразу пригадуєш інструкцію, поради своїх викладачів. Я спокійно оцінив ситуацію, доповів керівнику польотів, вивів літак з фігури, переконався, що температурні показники в нормі та встановив мінімальні оберти для повернення на аеродром. Керівництво позитивно оцінило мої дії в цій нештатній ситуації.

ПІСЛЯ ВИПУСКУ З УНІВЕРСИТЕТУ НАВЧАННЯ НЕ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ

Полковники Геннадій Дубовик та Валерій Єрошенко однаково вважають, що після випуску дуже важливо, щоб молоді льотчики не обмежились здобутими знаннями та не залишилися без уваги старших колег і командирів.

— Пригадую, як у середині 90-х років закінчили університет і поїхали до стройових частин випускники з високим рівнем підготовки, — розповідає Геннадій Валентинович. — Але в ті роки в умовах дефіциту пального їм не приділили належної уваги. Пальне йшло здебільшого на відновлення навичок досвідчених льотчиків. Лейтенанти ж зрозуміли, що й без льотної роботи можна отримувати ту ж заробітну плату та не перейматися професійним зростанням. Багато які молоді офіцери тоді звільнилися з армії, отже, кошти на їхню підготовку були в повному розумінні слова «кинуті на вітер». Стався такий собі «кадровий провал» в авіації.

За словами керівника факультету, тоді були зроблені певні висновки, і нині повторення тієї ситуації виключене. Тимчасові проблеми з пальним не повинні позначатися на підготовці молодих пілотів.

— Професійна майстерність льотчика значною мірою залежить від кількості годин перебування в небі, — говорить полковник Валерій Єрошенко. — Робота на тренажерних комплексах — це дуже добре, але вони не замінять реального польоту. На сьогодні університет забезпечений пальним майже на 50% від потреби. Сподіваємося незабаром поповнити запас. Адже перебої в льотній підготовці ведуть до збільшення вартості навчання авіатора. Як доменна піч не терпить зупинення, бо на відновлення її роботи потрібні великі витрати, так само і з льотним складом.

ЗБІЛЬШИТЬСЯ КОНКУРС — ЗМЕНШИТЬСЯ ВІДСІВ КУРСАНТІВ

Для всебічної підготовки молодих льотчиків в університеті є все необхідне: добротна матеріальна база, професійні викладачі та інструктори. Єдине, що не завадило б навчальному закладу, — високого конкурсу серед абітурієнтів льотного факультету.

— Непоодинокі випадки, коли до нас телефонують і питають, чи дійсно наш університет готує військових льотчиків, — з гіркотою говорить полковник Валерій Єрошенко. — Через низьку поінформованість, недостатню популяризацію професії військового льотчика ми втрачаємо потенційних абітурієнтів. У таких країнах, як Італія, США, право навчатися на льотному факультеті військового вишу виборюють 50–70 кандидатів на місце, в сусідній Польщі конкурс становить 40 осіб на місце. А ми ж мріємо про 10–12… Буде більше кандидатів на вступ — у нас з'явиться можливість якісного відбору, отже, зменшиться відсів курсантів у процесі навчання.

Хто не допрацьовує в сфері популяризації професії військового льотчика? Питання певною мірою риторичне, адже не вистачить часу й газетної площі, щоб перелічити організації та структури, які напряму або опосередковано відповідають за цю роботу. Зазначу лише, що ані в Харкові, ані в Києві, ані в інших містах країни на білбордах, з яких регулярно можна побачити «слуг народу» або спокусливі пропозиції щодо придбання нерухомості, чомусь ніколи не побачиш рекламування героїчної професії військового льотчика. На жаль…

Олександр ТЕРЕВЕРКО

ЗУСИЛЛЯМИ УКРАЇНСЬКИХ ТА РУМУНСЬКИХ МОРЯКІВ ЗНЕШКОДЖЕНО МІНИ ЧАСІВ ПЕРШОЇ ТА ДРУГОЇ СВІТОВИХ ВІЙН

ВПЕРШЕ ЗА ЧАСИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ В АКВАТОРІЇ РІЧКИ ДУНАЙ ПРОВЕДЕНО УНІКАЛЬНУ ОПЕРАЦІЮ З ПОШУКУ, ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА ЗНИЩЕННЯ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

П'ять донних якірних мін часів Першої та Другої світових війн знайшли у водах Дунаю. Чому небезпечні знахідки з'явилися саме зараз? Швидке танення снігу навесні й вітер, який фактично «заганяв» води Чорного моря в річку, спричинили суворі весняні катаклізми. Підйом води на Дунаї призвів до того, що ще на початку квітня на 100-му кілометрі річки сплила і зупинилася в районі так званого елеватора міна діаметром близько 77 см і вагою понад 500 кг. Можна уявити, якої шкоди вона могла б заподіяти, якби спрацювала. У стислі терміни представники місцевих органів влади звернулися по допомогу до силових структур. Було організовано спільну операцію, до якої залучалися підрозділи Державної прикордонної служби України та Державної служби з надзвичайних ситуацій України. Враховуючи складність проведення пошукових дій в акваторії Дунаю, де фактично пролягає українсько-румунський кордон, оперативно було прийнято рішення долучити до виконання завдань пошукові мінно-підривні групи від Військово-Морських Сил Збройних Сил України та Румунії.

— Уперше в історії ВМС України спільно з представниками ВМС Румунії та інших силових структур нашої держави провели операцію з пошуку, ідентифікації та безпосереднього знищення вибухонебезпечних предметів в акваторії річки Дунай, — прокоментував начальник пошуково-рятувальної служби ВМС ЗС України капітан 2 рангу Олексій Нестеров. — Це наш перший такий досвід саме на річці Дунай. До цього часу ми знешкоджували вибухонебезпечні предмети, які знаходили в морі поблизу берегів Криму. Проведення пошуково-підривних дій у ході цієї операції неабияк ускладнювала швидка течія річки, її хаотичний рух і зміни напрямку. До того ж видимість у воді вкрай погана — лише 20–30 сантиметрів, через її каламутність. Глибини теж нічогенькі — до 24 метрів. Усі ці фактори значно утруднювали дії водолазів у воді при детальному обстеженні об'єкта, що належало підірвати, та обмежували їхні можливості.

Міни вагою понад 500 кг були ідентифіковані як якірні боєприпаси, призначені для ураження надводних кораблів і підводних човнів

Тому обстеження району виконання завдань здійснювалось як візуально, так і за допомогою відповідних технічних засобів. Спільними зусиллями водолазів ВМС України та Румунії й силових структур України вдалося «прочесати» акваторію річки, починаючи від міста Вилкове Кілійського району Одещини і до острова Скунда, а це фактично понад 50 км водної магістралі.

П'ять донних якірних мін часів Першої та Другої світових війн, які знайшли у водах річки, були швидко ідентифіковані. Як з'ясувалося, це були французькі якірні боєприпаси, призначені для ураження надводних кораблів і підводних човнів. З архівних даних відомо, що 1941 року на 45–46 милі річки Дунай біля острова Скунда (неподалік румунського берега) було затоплено декілька суден або барж. За твердженням істориків, цілком імовірно, що на цих плавзасобах і перебували виявлені зараз небезпечні знахідки. Якимось дивом вони за багато років не здетонували і не вибухнули, хоча на Дунаї завжди було активне цивільне судноплавство.

Є кілька варіантів знешкодження морських мін. Їх підривають безпосередньо на місці або відбуксировують у безпечний район для здійснення підриву. Також є ще один варіант — знешкодження мін методом розбирання. За інструкціями та процедурами НАТО, цей метод проводиться лише в тому разі, коли відомо принцип дії міни і повністю вивчені її технічні характеристики.

Водолази «прочесали» акваторію річки, починаючи від міста Вилкове Кілійського району Одещини і до острова Скунда, а це фактично понад 50 км водної магістралі

— У даному випадку, з урахуванням того, скільки часу боєприпаси пролежали на дні річки, у жодному разі не можна було експериментувати. Відповідно до всіх правил здійснюється тільки підрив мін, — розповів капітан 2 рангу Олексій Нестеров. — Чотири з виявлених вибухонебезпечних предметів було знищено на місці. Обстановка дозволяла це зробити. При підриві брали до уваги буквально все. Провели спеціальні розрахунки впливу вибухової хвилі на гідротехнічні споруди та безпеку довкілля, включаючи особливості підводної фауни. П'яту міну виявили в районі Ізмаїла. Її за допомогою катера відбуксирували в безпечне місце і вже там здійснили підрив.

Віталій ПАНЧИШИН

Командир рейдового тральщика «Генічеськ» старший мічман Олександр Бойчук

«ДО МУЖНІХ НАВІТЬ ВОРОГ СТАВИТЬСЯ З ПОВАГОЮ, ЗРАДНИКІВ ЗНЕВАЖАЮТЬ УСІ»

Командир рейдового тральщика «Генічеськ» старший мічман Олександр Бойчук гордо говорить про свій екіпаж, який не спокусився на обіцянки ворога, а вирішив боротися до останнього за свій тральщик у березні 2014 року.

— Я тоді зібрав членів екіпажу, чудово розуміючи, що серед них є й кримчани, які переживали за свої сім'ї, адже були телефонні дзвінки з умовляннями, солодкими обіцянками та погрозами. Тому нікого не збирався силоміць залишати на кораблі. Це мав бути свідомий вибір кожного.

І екіпаж вирішив іти на прорив. Уранці 23 березня крізь густий туман і штучні затоплені перешкоди противника «Генічеськ» намагався прорватися в море.

— Ми знали, що в нас несправний якірно-швартовий шпиль і що нам доведеться підіймати якір вручну. Звісно, це могло зіграти проти нас, бо на рахунку була кожна секунда. Так і сталося. Невдовзі до нас упритул підійшли російські катері до нас упритул підійшли росіяни й взяли корабель на абордаж. Ми намагалися чинити опір, але сили, на жаль, були нерівні, — згадує помічник командира Микола Корнієнко.

Тоді російські спецпризначенці захопили корабель, а українських військових, які обороняли свій тральщик і своє право залишатися вірними присязі, цинічно й грубо кинули долілиць і побили. Особливо дісталося командирові.

Старший мічман Бойчук згадує ті події, сумно посміхаючись. Він каже, що нічого не змінив би у своїх діях. Адже до мужніх навіть ворог ставиться з повагою, зрадників зневажають усі. Мабуть, лише не подавав би руки колишнім співслужбовцям, які, потупивши погляд, просили опустити прапор…

Рейдовий тральщик «Генічеськ» повернули Україні в травні 2014 року. Агресор вирішив, що корабель, який було спущено на воду 1985-го, уже застарий і що він не становить для нього жодної бойової цінності. Однак 2015 року на «Генічеську» здійснили навігаційний ремонт гідравлічної системи, відремонтували шпиль. Також закупили новий морський радар і систему зв'язку. Тож, попри його поважний вік, судно не просто залишається в строю, а й успішно бере участь у всіх військово-морських навчаннях, у яких виконує завдання на рівні морського тральщика, хоча призначене воно для роботи на рейдах, у бухтах і на річках. Зокрема мова йде про спільні тактичні тренування типу PASSEX та міжнародні навчання «Сі Бриз».

Регулярно відбуваються тренування екіпажу. Ледь не через тиждень судно виходить у море, чого раніше не було. Але, попри всі зусилля командира й команди, «Генічеськ» дуже потребує докового ремонту.

Що стосується членів екіпажу, то моряки жодного разу не пожалкували про свій вибір, хоча й залишили налагоджений побут у Криму, переїхавши на материкову Україну.

— Нам довелося винаймати житло й починати заново «вити своє гніздечко», куди могли б приїхати погостювати діти та онуки. Добре, що маю хазяйновитого чоловіка, у нього завжди все на своїх місцях. Сусіди навіть не сподівалися, що тут швидко все можна довести до ладу, — розповідає дружина Олександра Наталя біля старенького будинку, який винаймає сім'я Бойчуків.

Командир каже: головне те, що він може без тіні сорому дивитися в очі своїм синам. До речі, пишаючись батьком, молодший син Славко вирішив продовжувати його справу й стати військовим моряком. Він успішно закінчив військово-морський ліцей і вступив у Військову академію (м. Одеса), у якій сьогодні вчиться на другому курсі.

Наталія ЗАДВЕРНЯК

Вітрильник «Дружба» ось уже більше 15 років стоїть біля причальної стінки в практичній гавані порту Одеси

Командувач Військово-Морських Сил Збройних Сил України віце-адмірал Ігор Ворончено:

— Я мав розмову з ректором Національного університету «Одеська морська академія», і ми знайшли порозуміння. Тому сьогодні маємо деякі погляди щодо реконструкції та ремонту вітрильника. Ми знаємо, які саме роботи необхідно здійснити. Скажу, що вітрильників такого класу дуже мало, але «Дружба» є унікальним судном. Нині в багатьох флотах країн світу є вітрильники. На мій погляд, ми маємо розпочати роботи з його відновлення. По-перше, це навчально-тренувальне судно, на якому можуть проходити практику як військові моряки, так і цивільні. По-друге, вітрильник «Дружба» може стати яскравою візиткою нашої країни, адже він зможе нести прапор України майже по всьому світу. Зазначу, що я наполягатиму на продовженні діалогу та всіх започаткованих кроків для доведення цього питання до логічного завершення.

ЧОМУ ВІТРИЛЬНІ КОРАБЛІ Й ДОСІ АКТУАЛЬНІ

ЩОРОКУ ПОНАД 100 ВІТРИЛЬНИХ СУДЕН ІЗ БІЛЬШ НІЖ 20 КРАЇН СВІТУ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПЕРЕГОНАХ ВЕЛИКИХ ВІТРИЛЬНИКІВ TALL SHIP RACES У ЄВРОПЕЙСЬКИХ ВОДАХ

Зазвичай учасниками таких змагань є приватні яхти, навчальні вітрильники ВМС різних країн, репліки (копії) історичних суден, що належать мореходним школам і клубам.

Такі заходи вважають одними з найвидовищніших подій у світі. Брати участь у регаті може будь-яке однокорпусне вітрильне судно, що має довжину по ватерлінії понад 9,14 м і відповідає визначеним вимогам безпеки міжнародної навчальної вітрильної асоціації Sail Training International (STI).

На приколі біля причальної стінки вітрильник «Дружба», і щороку стан його тільки погіршується, а вартість відновлення, на жаль, зростає. Однак необхідність такої навчальної платформи в складі українських ВМС очевидна.

Зокрема за допомогою цього судна майбутні офіцери Військово-Морських Сил України зможуть опановувати свій фах на різних світових морських та океанських театрах. Вітрильне навчальне судно «Дружба» одночасно може прийняти на борт до 170 курсантів (практикантів), що

Для курсантів практика на навчальному вітрильнику — це не тільки можливість побачити море з палуби судна, а й з висоти щогл, під свист вітру в такелаж, побачити не воду й хвилі як такі, а сприйняти їх як невід´ємну частину майбутнього життя моряка

Протягом останніх десятиліть регати Tall Ship Races під егідою STI відбуваються щороку. У програму входять перегони суден у відкритому морі, а також урочисті паради, спортивні змагання між екіпажами, концерти, вікторини тощо. У містах, куди заходять вітрильники, панує атмосфера свята, набережні заповнюють місцеві жителі й численні туристи. Тому для будь-якої країни дуже престижно представляти свій прапор на таких змаганнях, і Україні цілком реально стати учасницею Tall Ship Races.

Для цього потрібно технічно відновити й модернізувати вітрильник «Дружба», який належить Національному університету «Одеська морська академія». За підрахунками спеціалістів, кошторис ремонтних робіт становитиме 1,2 млн доларів США. Модернізація обійдеться приблизно в 4–5 млн доларів.

Утім одразу постає логічне питання: чи сьогодні потрібен Україні такий корабель? Річ у тім, що за останні три роки у світі помітна тенденція оснащувати навчальними вітрильними суднами сучасних проектів навіть ті військові флоти, які донедавна мали далеко не численні й не надто потужні військово-морські сили.

Наприклад, ВМС султанату Оман 12 вересня 2014 року ввели у свій бойовий склад вітрильне навчальне судно Shabab Oman II, ВМС Перу 27 січня 2016 року — навчальний вітрильний корабель BEV 161 Union (сьогодні це найсучасніший вітрильник у світі). ВМС Алжиру замовили на польській суднобудівній верфі Remontowa Shipbuilding у Гданську навчальне вітрильне судно El Mellah, яке 7 листопада 2015 року спустили на воду та яке до кінця поточного року має увійти до складу ВМС країни. І таких прикладів чимало.

А тим часом в Одесі вже не один рік стоїть

гарантує проходження морської практики майже цілими курсами Інституту ВМС із наявним резервом місць для курсантів інших країн.

Під час практики на вітрильнику курсанти складають своєрідний іспит на витривалість, адже майбутній офіцер бореться з морем, вітром і виснажливим ритмом служби, тому професійно-психологічний відбір проходить більш якісно. Для курсантів практика на навчальному вітрильнику — це не тільки чудова можливість побачити море з палуби судна, а й з висоти щогл, під свист вітру в такелаж і побачити не воду й хвилі як такі, а сприйняти їх як невід'ємну частину майбутнього життя моряка. Там, на висоті, під свист вітру, долаючи страх, у душах курсантів відбувається переворот: вони або назавжди закохуються в море, або розуміють, що зробили неправильний вибір.

— Як переконує досвід провідних морських держав, найкраща селекція кадрів для флоту відбувається саме під час тривалих морських походів на вітрильних суднах. Після місяця таких випробувань кожна людина вирішує для себе, чи варто їй узагалі продовжувати корабельну службу, а чи слід замислитися про зміну спеціальності, — каже начальник кафедри кораблеводіння та штурманського озброєння Інституту ВМС Національного університету «Одеська морська академія» капітан 1 рангу Микола Корощенко.

Важливо, що у вітрильник закладено певні конструкційні можливості, які дають змогу йому бути універсальною навчальною платформою щонайменше п'ятдесят років. А це позбавляє державу потреби вкладати додаткові кошти в будівництво в найближчій перспективі нового навчального корабля, необхідність у якому вкрай актуальна вже зараз.

Олександр ЗАВТОНОВ

Навчальні вітрильники різних флотів світу

938 El Mellah (Алжир) — вітрильний трищогловий кліпер. Водотоннажність — 1820 т, найбільша довжина — 110 м (по перпендикулярах — 100 м), ширина — 14 м, осадка — 6,1 м. Загальна місткість корабля — 115 осіб.

Mircea (Румунія) — трищогловий барк із повним вітрильним оснащенням. Загальна площа 23 вітрил — 1800 м². Загальна довжина — 82,1 м, по корпусу — 73,7 м, ширина — 12 м, осадка — 5,2 м, висота щогл — 42 м. Максимальна швидкість на дизелі — 10 вузлів. Загальна кількість членів екіпажу — 210 осіб, із них курсантів — 120.

Dar Mlodziezy (Польща) — трищоглове навчальне вітрильно-моторне судно з повним вітрильним оснащенням корабля. Однотипне з українським вітрильником «Дружба». Загальна площа 26 вітрил — 3015 м². Водотоннажність — 2946 т, довжина загальна — 109,2 м, по корпусу — 94,2 м, ширина — 14 м, осадка — 6,1 м, висота щогл — 50, 1 м. Максимальна швидкість на вітрилах — 17,8 вузлів, під двигуном — 12 вузлів. Повний екіпаж — 176 осіб. Із них — 33 постійного складу, 4 — викладачі, 120–136 курсантів.

Le Quy Don (В'єтнам) — трищогловий барк. Загальна площа вітрил — 1400 м². Водотоннажність — 857 т, найбільша довжина — 67 м, ширина — 10 м, висота щогл — 40 м, висота борту — 5,75 м, осадка — 3,6 м. Максимальна швидкість під дизелем — 12 вузлів. Постійний екіпаж — 30 осіб, кількість курсантів — 80.

ЗАПИТУВАЛИ? ВІДПОВІДАЄМО!

НАШІ ЧИТАЧІ ЧАСТО В СВОЇХ ЛИСТАХ ЗАПИТУЮТЬ ПРО ВИПЛАТИ, НА ЯКІ МАЮТЬ ПРАВО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ У РАЗІ ОТРИМАННЯ ТРАВМ. ПО КОНСУЛЬТАТИВНУ ДОПОМОГУ МИ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО ФАХІВЦІВ ОБОРОННОГО ВІДОМСТВА

Микола С., військовослужбовець, м. Київ:

— Нині проходжу лікування в столичному госпіталі. Прогнози щодо продовження служби невтішні. Який порядок виплати грошового забезпечення тим, хто знаходиться на госпітальному ліжку тривалий час, і як довго зберігатимуться за мною ці виплати?

— Військовослужбовцям у зв'язку з хворобою або пораненням, безперервним перебуванням на лікуванні в лікарняних закладах виплачується грошове забезпечення згідно з окладом, який він отримував на останній штатній посаді. Але строк, за який нараховується грошове забезпечення, не може бути більше чотирьох місяців з дня вибуття з військової частини в лікарняний заклад.

Після чотирьох місяців безперервного перебування на лікуванні грошове забезпечення військовослужбовцям виплачується тільки на підставі рішення командира з'єднання, керівника органу військового управління вищого рівня, на підставі висновку лікарняного закладу або військово-лікарської комісії.

Олександр П., військовослужбовець, район проведення ООС:

— Отримав поранення. Чи маю право на виплату винагороди (10000 грн — за передову та 4500 грн — в іншому районі проведення ООС), перебуваючи на стаціонарному лікуванні?

— Так, пораненим військовослужбовцям, які перебувають на лікуванні, виплата винагороди зберігається на час безперервного перебування на стаціонарному лікуванні у разі, якщо його доставляють до медичного закладу безпосередньо з району проведення ООС.

Розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) або каліцтва військовослужбовців під час виконання обов'язків військової служби

(із розрахунку розміру прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб станом на 1 січня 2018 року, у сумі 1762 грн)

У разі загибелі (смерті)	У разі поранення *(контузії, травми або каліцтва)*	У разі інвалідності
750-кратний (1762 грн х 750) (1,3 млн грн)	у відсотках від 70-кратного (1762 грн х 70)	I група — 400-кратний (704,8 тис. грн) II група — 300-кратний (528,6 тис. грн) III група — 250-кратний (440,5 тис. грн)

Петро А., військовослужбовець, м. Львів:

— Після повернення з району ООС потрапив на стаціонарне лікування у військовий госпіталь через хворобу, пов'язану з виконанням бойових завдань. Підкажіть, чи нараховуватимуть мені винагороду за участь в ООС за той час, коли я перебував на лікуванні?

— Якщо відповідно до наказу по частині ваше відрядження в районі проведення ООС закінчилося, то винагороду за участь в операції вам не виплачуватимуть.

Михайло М., військовослужбовець, м. Житомир:

— Який порядок оформлення довідки про причини травми для виплати допомоги у разі часткової втрати працездатності?

— Умовою проходження військово-лікарської комісії (ВЛК) та отримання висновку медико-соціальною експертною комісією (МСЕК) є довідка про причини та обставини травм, яку видає військова частина. Після отримання поранення або травми військовий медик має зробити запис у журнал обліку травм, а командир частини — розпочати розслідування за фактом отримання травми. Саме на основі цього розслідування готується важливий документ, який є основою для прийняття рішення МСЕК, — це довідка про причини та обставини травми.

Важливо відзначити, що під виконанням обов'язків військової служби мається на увазі отримання травми або поранення саме під час виконання службових завдань. У цій довідці повинно бути зазначено, що ви виконували саме обов'язки військової служби, якщо це дійсно так, а не просто проходили службу. Інакше допомогу по втраті працездатності ви не отримаєте. Відсутність цієї довідки є найпоширенішою причиною втрати військовослужбовцями права на отримання одноразової грошової допомоги.

Степан М., учасник бойових дій, м. Львів:

— Я отримав одноразову грошову допомогу в разі втрати працездатності ще 2015-го. Проте бачу, що щороку розміри цієї виплати збільшуються. Чи маю я право на доплату?

— Розмір цієї грошової допомоги прив'язаний до прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який встановлюється Законом України «Про державний бюджет України» на відповідний рік. Але ви на доплату права не маєте — виплата допомоги здійснюється одноразово.

Петро Ч., учасник бойових дій, м. Харків:

— Маю на руках висновок МСЕК, де зазначено, що в результаті поранення я втратив 10% працездатності. Який порядок нарахування цієї допомоги?

— У разі часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності одноразова грошова допомога виплачується залежно від ступеня втрати працездатності, який встановлюється медико-соціальними експертними комісіями, у розмірі, що визначається у відсотках від: 70-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на дату встановлення ступеня втрати працездатності.

Це означає, що МСЕК вказує, яку частку працездатності у відсотках втратив військовослужбовець у результаті поранення, травми. Якщо поранення легке, то це 5–10%, більш важке — 15–20%. І так до 30%. Якщо ступінь втрати працездатності вище 30%, то встановлюється вже певна група інвалідності.

Грошову допомогу обчислюють так: якщо втрата працездатності визначена в розмірі 10%, то ці відсотки нараховуються від 70-кратного прожиткового мінімуму (70 х 1762 грн). Таким чином, для вас сума допомоги становитиме 12 334 грн.

Світлана М., дружина військовослужбовця, м. Київ:

— Який пакет документів необхідно надати для отримання одноразової грошової допомоги у зв'язку зі встановленням інвалідності чи часткової втрати працездатності? Хто приймає рішення про її виплату?

— Вам слід написати заяву, а також надати довідку МСЕК про встановлення групи інвалідності або відсотка втрати працездатності із зазначенням причинного зв'язку. До заяви слід додати копії: постанови відповідної військово-лікарської комісії щодо встановлення причинного зв'язку поранення (контузії, травми або каліцтва), захворювання; документа, що свідчить про причини та обставини поранення (контузії, травми або каліцтва), зокрема про те, що воно не пов'язане із вчиненням особою кримінального чи адміністративного правопорушення або не є наслідком вчинення нею дій у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння, або навмисного спричинення собі тілесного ушкодження; сторінок паспорта з даними про прізвище, ім'я та по батькові та місце реєстрації й ідентифікаційного коду.

Особи, які мають право на одноразову допомогу, звертаються з документами, зазначеними у наведеному вище переліку, в обласний військовий комісаріат (військовослужбовці — у військову частину). Комплект документів перевіряється та надсилається за належністю у Департамент фінансів Міністерства оборони України для розгляду їх Комісією Міністерства оборони України з розгляду питань, пов'язаних із призначенням і виплатою одноразової допомоги.

Перевірені документи розглядаються Комісією та подаються Міністру оборони України для прийняття рішення про призначення одноразової допомоги. Після прийняття Міністром оборони України рішення кошти надсилаються в обласний військовий комісаріат (військову частину), до якого були подані документи, для виплати одноразової допомоги отримувачам.

Нагадаємо, що виплата одноразової грошової допомоги здійснюється у порядку черговості відповідно до дати подання документів. Не виплачують її, якщо військовослужбовець при отриманні травми або поранення перебував у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, вчинив злочин чи пошкодив себе навмисно. Відсутність даних обставин має бути зафіксована у висновку МСЕК.

Наталія М., військовослужбовець, м. Чернігів:

— Під час відпустки я перебувала на стаціонарі в цивільному закладі. Чи продовжать мені відпустку?

— Так, за умови наявності у вас на руках виписного епікризу або довідки про лікування.

Підготувала Тетяна МОРОЗ

ЯК ВИКОНУЮТЬСЯ БЮДЖЕТНІ ПРОГРАМИ ІЗ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ УЧАСНИКІВ АТО

ПРО СТАН ФІНАНСУВАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ, СОЦІАЛЬНУ ТА ПРОФЕСІЙНУ АДАПТАЦІЮ, А ТАКОЖ ПСИХОЛОГІЧНУ РЕАБІЛІТАЦІЮ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ

Що найбільше «болить» у родин, обпечених війною? Це проблеми зі здоров'ям, відсутність власного житла та проблема із працевлаштуванням.

З початком війни на Сході нашої країни в державі створено низку бюджетних програм із соціального захисту учасників АТО. Про їхню дієвість та слабкі місця у соцзахисті ветеранів АТО наш кореспондент говорила з представниками Державної служби у справах ветеранів війни та учасників АТО та громадської організації «Всеукраїнська правозахисна організація «Юридична Сотня»

ІСНУЄ ПОТРЕБА В ЄДИНОМУ РЕЄСТРІ БЕЗКВАРТИРНИХ ВЕТЕРАНІВ АТО ТА ЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСУВАННЯ

Учасник бойових дій має право на першочергове забезпечення жилою площею, на вступ до житлово-будівельного кооперативу та на позику для будівництва, реконструкцію або капітальний ремонт житлового будинку. Крім цього, чинне законодавство визначає право ветерана АТО на позику на будівництво або придбання дачного будинку і благоустрій садової ділянки з погашенням її протягом 10 років, починаючи з п'ятого року після закінчення будівництва.

Та як показує практика, ці пільги здебільшого залишаються на папері. Доказом того є невтішна статистика. Так, за даними обласних та Київської міської державної адміністрацій, нині в черзі на поліпшення житлових умов перебувають понад 37 тисяч учасників АТО.

— Кількість тих, хто потребує власної оселі, зростає, а механізми забезпечення житлом не змінюються. За підсумками Державної служби у справах ветеранів війни та учасників АТО для забезпечення всіх учасників війни власним житлом необхідно 22 трлн грн. При цьому необхідний розмір бюджетних видатків на одну особу в середньому становить понад півмільйона гривень, — повідомила голова Громадської організації «Всеукраїнська правозахисна організація «Юридична Сотня» Леся Василенко. — На виконання програми з державного бюджету було виділено: 2016 року — 460 млн грн, 2017-го — 493,6 млн грн, цього року — 329,8 млн грн.

Навіть якщо припустити, що кількість ветеранів та членів їхніх сімей, які перебувають на квартирному обліку, більше не зростатиме, за таких темпів фінансування для розв'язання цієї проблеми знадобиться щонайменше 30 років.

— Позитивні зміни під час виконання цієї програми я все ж таки вбачаю у виплаті замість належного житла грошової компенсації, яку Мінсоцполітики запровадило ще в жовтні 2016 року. До монетизації органи місцевого самоврядування самі шукали гроші, купляли ветерану квартиру, при цьому не завжди беручи до уваги його побажання. Зміни надали право самостійного вибору — будувати чи купувати житло. Це прискорило забезпечення житлом і підвищило якість послуги, проте докорінно ситуацію це не змінило — черга залишається великою, — говорить заступник директора департаменту по роботі з ветеранами війни та учасниками АТО Руслан Кучук. — Причина — дефіцит коштів. Зокрема 2016 року власне помешкання чи грошову компенсацію за нього отримали тільки 1300 атовців. У 2018-му грошову компенсацію передбачено лише 452 особам, що є краплею в морі на тлі майже сорокатисячної черги.

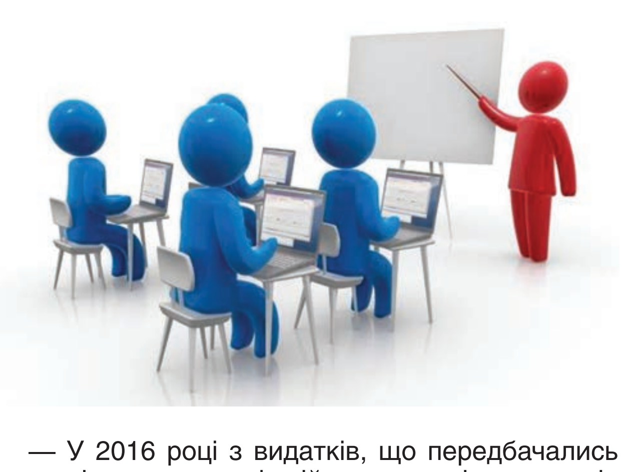
За даними обласних та Київської міської державної адміністрацій, нині в черзі на поліпшення житлових умов перебуває понад 37 тисяч учасників АТО

Нагадаємо, що у квітні 2017 року було затверджено програму державної допомоги на придбання житла для учасників АТО та вимушених переселенців «Доступне житло». У законі прописали принцип 50х50. Тобто її учасник сплачує половину вартості нерухомого майна, а решту — держава. Наприкінці вересня минулого року Кабмін затвердив порядок використання цих коштів, ухваливши необхідні правки до постанови №140 від 11.02.2009. Завдяки перерозподілу видатків державного бюджету, на програму вже 2017 року було спрямовано 39 млн грн. Ці кошти пропорційно розподілили між регіональними відділеннями Держмолодьжитло. На 2018 рік сплановано понад 100 млн грн.

Окрім цього, забезпечення житлом ветеранів та членів їхніх сімей відбувається не тільки за бюджетні кошти, головним розпорядником яких є Мінсоцполітики, а й коштом силових відомств.

— Розпорошення бюджетних видатків за різними відомствами створює додаткові труднощі. Відхід від цього і створення єдиної загальнодержавної електронної бази безквартирних учасників АТО може реально зрушити цю проблему з мертвої точки. Слід також розробити нові критерії черговості отримання житла, які будуть брати до уваги не тільки пільговий статус особи, а й її соціальне становище. Це дозволить забезпечити житлом у першу чергу тих, хто цього найбільше потребує, — зауважила Леся Василенко.

СОЦІАЛЬНА ТА ПРОФЕСІЙНА АДАПТАЦІЯ: ЖОДНА ОБЛАСТЬ НЕ ОСВОЇЛА НАДАНИЙ ФІНАНСОВИЙ РЕСУРС

— У 2016 році з видатків, що передбачались на соціальну та професійну адаптацію учасників АТО, до держбюджету було повернуто 4,1 млн гривень. Із запланованих 900 договорів було укладено лише 468, хоча потреба в цих послугах постійно зростає. Жодна область не використала 100% грошового ресурсу, — говорить Леся Василенко. — Аналогічна ситуація склалася й минулого року: освоєння коштів становило 28,6 млн грн, або 88,5% до планових показників.

Цього року на проведення соціальної та професійної адаптації передбачено 27,5 млн грн. Кількість підприємств, з якими планується укласти договори, 657, а отримати послуги мають 5000 осіб. Середні витрати на проведення адаптації одного учасника АТО — 5742,5 грн.

На думку фахівців, нині необхідно вдосконалити механізм інформування учасників бойових дій про можливості соціальної та професійної адаптації, передбачити більший спектр професій, вирішити проблему професійності органів соціального захисту на місцях, а також переглянути розмір витрат на одну особу, адже можлива невідповідність ринковим цінам за якісну адаптацію.

ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ: СТРІМКЕ ПАДІННЯ ФІНАНСУВАННЯ ПРИ ЗРОСТАННІ ПОТРЕБИ

За держпрограмою з психологічної реабілітації 2016 року було виділено 36,4 млн грн, послуги надані 6872 особам. Проте вже 2017 року загальна сума зменшилась у 15 разів і становила лише 2,4 млн гривень. Водночас, за інформацією МОЗ України, психологічної реабілітації потребують майже 77% учасників АТО.

— Кількість осіб, які звертаються по психологічну допомогу, минулого року суттєво зменшилася. Причиною того є зміна порядку виділення коштів та вибору реабілітаційних центрів. Проте у зв'язку із набуттям 27 грудня 2017 року чинності «Порядку психологічної реабілітації учасників АТО» вже нинішнього року кількість охочих пройти психологічну реабілітацію може зрости, адже це право отримали й члени сімей учасників АТО. Популярність послуги залежатиме також від рівня інформаційного забезпечення та можливості отримання консультацій щодо послуг з психологічної реабілітації.

Досі держпрограму з психологічної реабілітації ветеранів АТО на 2018 рік не затверджено, а тому видатки за нею здійснюватися не можуть. Окрім цього, існує проблема з обліком тих, хто дійсно потребує реабілітації, тому слід розробити ефективний механізм реєстрації, а також інтенсифікувати інформаційну кампанію з роз'яснення необхідності психологічної реабілітації серед ветеранів.

Тетяна МОРОЗ

«З ТАКИМИ ГЕРОЯМИ, ЯК ВИ, ПЕРЕМОГА ЗАВЖДИ БУДЕ ЗА УКРАЇНОЮ!»

У КИЄВІ ВІДБУЛИСЯ ДРУГІ НАЦІОНАЛЬНІ «ІГРИ НЕСКОРЕНИХ»

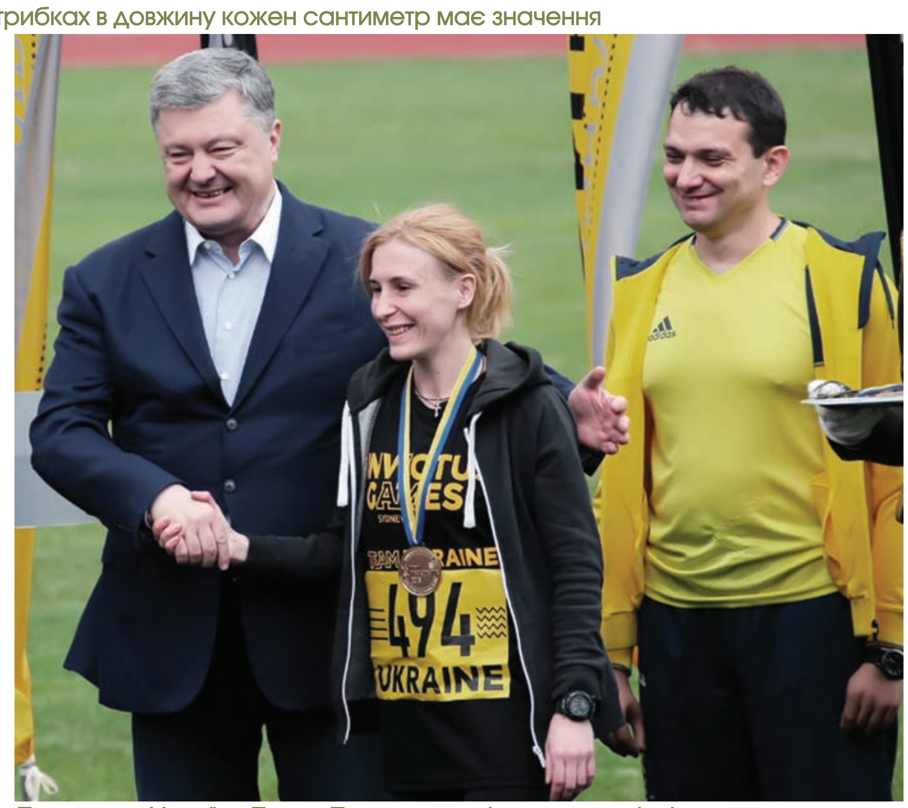
Веслування на тренажерах вимагає неаби якої витривалості

У стрибках в довжину кожен сантиметр має значення

На рубежі спортсмени-лучники

Президент України Петро Порошенко вітає учасників «Ігор нескорених»

На київському стадіоні «Піонер», Трухановому острові та в басейні ЦСК ЗСУ пройшли національні «Ігри нескорених» 2018 року — фінальний етап відбору до збірної, яка цього року представить Україну на міжнародних змаганнях Invictus Games в австралійському Сіднеї

Участь у національних змаганнях узяли 172 поранені українські військовослужбовці й ветерани. Вони змагалися за 60 медалей у восьми видах спорту: бігу, велоперегонах, веслуванні на тренажерах, пауерліфтингу, плаванні, стрибках у довжину, стрільбі з лука й штовханні ядра. З переможців буде сформовано національну збірну України, до складу якої увійде 15 учасників.

Цього року на урочистій церемонії закриття змагань були присутні Президент України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро Порошенко, Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак, віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе, організатори та учасники змагань.

— Уже стає традицією за підсумками національних змагань формувати склад збірної України для міжнародних змагань. На «Іграх нескорених» у Торонто ви продемонстрували силу й незламність України, фізичну та моральну міць воїнів української армії. Дивлячись на вас, вкотре пересвідчуєшся, що з такими хлопцями, як ви, перемога завжди буде за Україною. Цю силу ви продемонстрували в перші дні російської агресії й демонструєте її зараз, дивуючи весь світ звитягою нескорених. Весь український народ пишається українськими героями, — сказав Президент України Петро Порошенко.

Участь у змаганнях узяли 172 військові й ветерани. Вони виборювали 60 медалей у восьми видах спорту. З переможців буде сформовано національну збірну, до складу якої увійде 15 учасників

Також під час заходу Президент України наголосив, що без жодних вагань підтримав ініціативу Уповноваженого Президента з питань реабілітації учасників АТО Вадима Свириденка щодо потреби створення якісних умов спортивної реабілітації воїнів АТО.

Петро Порошенко під час церемонії закриття національних змагань «Ігри нескорених» 2018 року підписав Указ «Про підтримку розвитку системи спортивної реабілітації учасників бойових дій, які брали участь в антитерористичній операції, у заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримуванні збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях».

— Ми запускаємо нову систему державної політики реабілітації українських воїнів, — сказав Петро Порошенко.

Уповноважений Президента з питань реабілітації учасників АТО Вадим Свириденко подякував за підписаний указ.

— Цей указ нам дійсно потрібний. Сьогодні тут сидять бійці, які ще вчора пліч-о-пліч боронили нашу країну. Вони всі дістали поранення. Але сьогодні вони готові всі знову стати під прапор України й захищати її честь на спортивних майданчиках. Цей документ важливий для створення нових умов для тренування й змагань військових, а також для створення нової системи реабілітації через спорт, — зазначив Вадим Свириденко.

Нагадаємо, що національні «Ігри нескорених» відбулися в Києві вдруге. Перші змагання пройшли минулого року, саме тоді Україна вибирала свою першу збірну після офіційного запрошення долучитися до Invictus Games. У вересні 2017 року українська команда в складі 15 учасників успішно виступила в Торонто, виборовши 14 медалей.

Олена КРУГЛЄНЯ

ЛЮБИШ РІДНИЙ КРАЙ — ВИШИВАНКУ ОДЯГАЙ!

Якщо сьогодні вам дорогою трапляться люди у вишитих сорочках і сукнях не дивуйтеся: в третій четвер травня в Україні традиційно святкують День вишиванки

Вишиту українську сорочку з давніх-давен вважають символом здоров'я та краси, щасливої долі й родової пам'яті. Це та річ, яка була й залишається оберегом — захистом від злого ока та слова, родинною цінністю та найулюбленішим предметом гардеробу.

Традиційно вишивали сорочки дівчата, які готували собі посаг, збираючи його в спеціальну скриню. Небагата дівчина могла похвалитися 30–40 сорочками, середнього достатку — 50–70, а багата — сотнею.

Сорочку для немовляти вишивала мама чи бабуся, під час вишивання співали й молилися. Вважали, що тільки так вишиванка стає справжнім оберегом.

Нині вишиванка переживає відродження, адже українці згуртувалися так, як ніколи, з любов'ю підтримують народні традиції. Елементи української вишивки дедалі частіше використовують у дизайні одягу не лише українці — навіть голлівудські красуні залюбки одягають вишиванку.

Чим же насамперед є вишиванка для українця — оберегом, святинею, місточком між поколіннями чи красивим елементом одягу? Звернімося до історії вишиванки, основних її етапів, кожен з яких — цікавий факт, який, можливо, відомий не всім.

НАЙСИЛЬНІШИЙ ОБЕРІГ

Перші вишивки на території слов'янських країн мали переважно релігійний зміст та оберігали їхніх власників від зла. Саме тому сорочки оздоблювали візерунками на рукавах, комірах, подолі так, щоб вони торкалися тіла. Для кожного ритуалу існувала особлива вишивка. А щойно народженим немовлятам дарували вишиту сорочку, аби вона оберігала їх від злих духів.

СКІФИ — ПРАРОДИТЕЛІ ВИШИВКИ

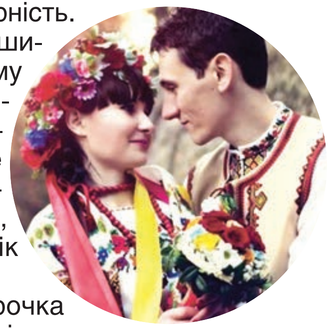
Виявляється, вишиванка — один із найдавніших українських атрибутів. За свідченням Геродота, вишивкою було прикрашено одяг скіфів, які довгий час жили на території України. Археологи знайшли на Черкащині зображення чоловіків, одягнених у щось дуже схоже на українську вишиванку. Знахідку датовано VI століттям нашої ери. Такі ж сорочки, як стверджують науковці, носили й трипільці.

ПЕРША ШКОЛА ВИШИВКИ

Першу школу вишивки в Київській Русі було створено ще в XI столітті. Її заснувала Анна, сестра Володимира Мономаха. У тій школі опановували мистецтво гаптування золотом і сріблом.

СИМВОЛ КОХАННЯ

Сорочку завжди вишивали жіночі руки, а тому вона мала сильний емоційний заряд, символізувала добро, любов і вірність. Саме тому дівчата вишивали своєму нареченому сорочку до весілля. Вишиваючи, дівчата нашіптували старовинне заклинання: «Якою білою є сорочка на тілі, таким щоб і чоловік до жінки був».

Вважали, якщо сорочка втратить свою білину після чергового прання, то, як кажуть у народі: «Скочив чоловік у гречку». А ще розповідають, що чумаки довіряли прання своєї сорочки тільки одній дівчині. Інших жінок до такого сакрального ритуалу не допускали. Так чумак підтверджував вірність своїй коханій.

ПЕРШИЙ МОДНИК У ВИШИВАНЦІ

На межі XIX й XX століть вишивана українська чоловіча сорочка відірвалася від традиційного костюма: її стали носити в поєднанні з європейським одягом. Провідна роль у започаткуванні моди вдягання вишиванки під піджак належить Іванові Франку, який «відрізнявся од загалу своїм костюмом — вишиваною сорочкою серед пишних комірців і краваток». Саме в костюмі й вишиванці зображено Франка на 20-гривневій купюрі.

ВИШИВАНКА КОЖНОГО РЕГІОНУ УНІКАЛЬНА

Кожен регіон України може похвалитися своїми унікальними вишиванками. Вони відрізняються фасонами, кольором, способом вишивання, орнаментом. Вирішальний вплив на характер орнаментальних мотивів мають різноманітні вишивальні шви, так звані техніки. Їх в Україні відомо близько сотні! Серед найвідоміших технічних прийомів вишивання — гладь, хрестик, низь, мереження, бігунець, плетіння.

НАЙОРИГІНАЛЬНІША ВИШИВАНКА

Одна з найоригінальніших вишиванок — борщівська. Свою назву вишиванка взяла від назви міста Борщева, що на півдні Тернопільщини. Таку сорочку вишивають чорними нитками. Є легенда, що коли турки й татари знищили практично всіх чоловіків у Борщеві, жінки цього та сусідніх поселень протягом кількох поколінь одягали такі чорно-білі сорочки на знак скорботи.

До речі, у борщівському храмі Успіння Пречистої Діви Марії є особлива ікона Богоматері з Ісусом. Діву Марію зображено у вишиванці!

УКРАЇНСЬКА ВИШИВАНКА МОДНА В УСЬОМУ СВІТІ

На сьогодні фрагменти української вишивки використовують багато відомих дизайнерів, серед яких Жан-Поль Ґотьє, Джон Ґальяно, Gucci, Valentino, Dolce&Gabbana.

Тож носімо на щастя й на долю вишиванку, це наш український космос і наш національний оберіг.

ВИШИВАНКА — СИМВОЛ НАШОЇ НАЦІЇ

Це національне вбрання залюбки носить і родина офіцера — випускника Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, захисника донецького аеропорту майора Володимира Рахімова.

Після виходу з Криму зенітно-ракетний підрозділ офіцера передислокували в Західну Україну, у місто Стрий, що на Львівщині. Донеччанин Володимир одразу здивував місцевих жителів: «Як це він, уродженець Донецька, вийшов із Криму й тепер на Львівщині?» А через півроку офіцер у складі зведеного загону Повітряних сил «Зеніт» уже боронив донецький аеропорт, за що його відзначено державною нагородою «За військову службу Україні».

Початок на 1-й стор.

— З грудня 2014-го по лютий 2015-го ми виконували завдання з прикриття північного боку старого термінала, — розповідає майор Володимир Рахімов. — Пізніше ми стали практично основною точкою зіткнення із сепаратистами. То були запеклі бої, щодня нас густо осипали смертоносним залізяччям.

У Стрию містяни одразу взяли захисників ДАПу під опіку. Згодом члени місцевої громадської організації «Майдан Стрийщини» на тридцятип'ятиріччя Володимира подарували йому вишиванку.

— Коли я прийшов додому у вишиваній сорочці, то перше запитання від дружини було таким: «А чого я не маю такої гарної вишиванки?» Тому згодом подарував і їй. Вона в мене розумниця й дуже підтримує національну та культурну спадщину, працюючи помічником вихователя в дитячому садку. Тетяна — кримчанка й усім серцем завжди з Україною. А взагалі-то у нас дві доньки, і вони теж мають вишиванки, — готуючись до фотографування з родиною каже Володимир. — Зараз із нами молодша дев'ятирічна Дар'я, а старша Мирослава на консультації в школі, тому що старанно готується до ЗНО.

У родині Рахімових ставлення до вишиванки особливе, одягають її на визначні українські свята.

— Вишиванку я вдягала в Стрию щоп'ятниці, адже всі учні цього дня приходять у школу саме в цьому одязі, — розповіла молодша донька Дар'я. — Під час просвітницької години ми молилися за наших військовослужбовців і за Україну.

Володимир переконаний, що вишиванка має бути в кожній українській родині, бо вона є символом нашої держави. А всім українцям він бажає дістати великий позитив під час Всесвітнього дня вишиванки.

Вадим КОВАЛЬОВ

«КАТИ МАЮТЬ БУТИ ЗАСУДЖЕНІ, ХОЧА Б ЗАОЧНО. В ІНШОМУ ВИПАДКУ ЗЛОЧИН МОЖЕ МАТИ РЕЦИДИВ І ПОВТОРЕННЯ»

Руслан Забілий очолює Національний музей-меморіал «Тюрма на Лонцького», який знаходиться в самісінькому центрі Львова. А ще він є активним дослідником визвольного руху, прагне пролити світло на події, що донедавна були невідомі більшості громадян. Він також повертає з небуття імена людей, які не побоялися кинути виклик компартійному режиму і віддали свої життя за Україну.

Наша розмова відбулася в одній зі столичних кав'ярень. І почалася вона, звичайно, з історії створення «Тюрми на Лонцького»

— Будівля, в якій сьогодні працює наш музей, зведена ще з-за польської влади — в 1918–1923 роках, — говорить Руслан Володимирович. — У прилеглих до неї корпусах поляки також розміщували свої поліційні структури.

Після так званого визвольного походу Червоної армії і окупації Західної України радянською владою 1939 року в ній розмістилися органи НКВС, також і в'язниця, куди запроторювали «ворогів народу» з числа жителів Галичини. Німці, окупувавши Львів, теж розмістили тут свої каральні органи, зокрема поліцію безпеки (СД) і таємну поліцію — гестапо. Після відновлення в місті радянської влади і аж до розпаду СРСР тут знаходився слідчий ізолятор МДБ-КДБ, а також обласне управління МВС.

— Хто з відомих українців побував у катівнях тюрми на Лонцького?

— 1941 року тут перебував під слідством Дмитро Клячківський, у майбутньому один із творців та командирів УПА. 1943-го нацисти ув'язнили Омеляна Ковча, якого називають пароохом Майданека за душпастирський подвиг, людяність, незламність духу. Він, знаючи, що загине, у концтаборі підтримував та сповідав в'язнів. Починаючи з 1944-го, чекісти тримали у в'язниці тисячі повстанців та симпатиків українського визвольного руху. Свого часу в тюрмі на Лонцького сиділи відомі українські націоналісти Степан Бандера та Ярослав Стецько, Микола Лебідь. Тут був убитий брат Романа Шухевича Юрій.

У 60–70-ті роки, коли в цьому приміщенні розміщувався слідчий ізолятор КДБ, через нього пройшли В'ячеслав Чорновіл, подружжя поетів — Ігор та Ірина Калинці, українські дисиденти-правозахисники Іван Гель, брати Горині — Богдан і Михайло.

— А як саме виникла ідея створення тут музею-меморіалу?

— Ініціаторами цього стали представники громадськості. А почалося все 2005 року: жителів Львова збурило те, що на території внутрішнього

Руслан Забілий

двору в'язниці почалося будівництво багатоповерхівки. Адже під час земляних робіт з котловану разом із ґрунтом вивозили і останки людей, про що довідалися громадські діячі, активісти. Саме завдяки їхнім зусиллям будівництво зупинили. Тоді ж і виникла ідея створити на цьому місці музей. Міська влада погодилася.

— Скільки людей відвідує музей та чи були серед них громадяни інших країн, наприклад, Росії? Якщо так, то як вони реагують на побачене?

— Щороку до нас приходять 20–25 тисяч відвідувачів — вихідці практично з усіх регіонів України. Є серед них і іноземці. Раніше, до подій на Донбасі, бували й росіяни. Сьогодні немає. Як реагували на побачене? Кожен по-своєму, але особливих емоцій не виявляли. Молодь реагує адекватно: для неї побачене є відкриттям і наочним прикладом того, яким страшним був радянський тоталітаризм.

Серед відвідувачів музею можна побачити і молодих людей в однострою — курсантів, військових, ліцеїстів. Наші працівники проводять для них екскурсії, розповідаючи про історичні жахіття, які чинились у цих стінах упродовж XX століття. У пам'яті хлопців закарбовуються моторошні спогади про в'язницю.

— Розкажіть, будь ласка, про експозицію музею.

— Перший її етап має три сюжетні лінії: історія споруди, в'язничний побут та масові розстріли в кінці червня 1941 року. Вона розташована на першому поверсі. Її відвідувачі мають змогу побачити пропускний пункт, тюремні камери, кабінет слідчого, фотолабораторію та інші приміщення в'язниці. Частина тюремних камер переобладнана на експозиційні зали. У коридорах вмонтовано стенди, на яких подано історію будівлі, прізвища багатьох розстріляних в'язнів. Окрему експозиційну залу присвячено українському священнику отцю Миколі Хмільовському — голові підпільної УГКЦ та членові УГВР, який свого часу теж тут перебував.

Багато уваги приділено найкривавішій сторінці в історії тюрми — масовим розстрілам наприкінці червня 1941 року. В одному із залів демонструються кадри із кінохроніки, де зафіксовано стан тюрми після відходу радянських військ зі Львова в кінці червня 1941 року. В іншій залі розміщені фотознімки, зроблені на території тюрми в цей період, а також тогочасні українські газети, які широко висвітлювали злочини комуністичного режиму.

> *«У архіві СБУ збереглися сотні документів, які розкривають діяльність так званих агентурно-бойових груп НКВС. Вони вчиняли злочини, вбиваючи цивільних під виглядом повстанців. Така група заходила в село і знищувала цілу сім'ю, залишаючи як свідка одну дитину. Звісно, що вона розповідала, що бачила людей, одягнених, як повстанці, що розмовляли українською мовою»*

Серед тюремних камер на окрему увагу заслуговує «камера смертників» — у ній в'язні очікували на виконання вироку, яким нерідко був розстріл. Із метою відтворення історичного тла найтрагічнішого періоду в історії тюрми на Лонцького — радянської окупації в окремому залі представлені репродукції пропагандистських плакатів того часу, а також лунають записи пісень на кшталт «Широка страна моя родная». У такий спосіб демонструється різкий контраст між

САНДАРМОХ — СПІЛЬНА МОГИЛА РОДИНИ КРУШЕЛЬНИЦЬКИХ

Коли мова заходить про репресії радянської влади проти власного народу, то згадують насамперед 1937–1939 роки, коли маховик смерті набрав найбільших обертів. Але війну проти українців російсько-більшовицька влада оголосила ще задовго до 1937-го: застосування терору для утримання влади Ленін і Троцький обґрунтували ще 1917 року. Їхню криваву справу продовжив Сталін. Особливу ненависть у Сталіна та його оточення викликала українська інтелігенція.

Письменник Антін Крушельницький в уряді Української Народної Республіки керував міністерством освіти. Після того, як російські більшовики втопили УНР у крові, він разом із родиною емігрував до Австрії. Проте 1925 року повернувся до Львова, де видавав часопис «Нові шляхи». У цей час, намагаючись схилити на свій бік якомога більше українців, влада Української РСР оголосила так звану українізацію. Заради справедливості слід сказати, що під гаслами «відродження української мови і культури» дійсно почала розвиватися література. Більшовикам повірив навіть Михайло Грушевський: на початку 30-х років він не лише повернувся на рідну землю, а й очолив Академію наук УРСР!..

Антін Крушельницький теж дедалі частіше думав про повернення на історичну батьківщину. Тим більше, що життя у Львові, який на той час перебував під владою Польщі, теж не було легким. 1929 року до Львова прибув міністр освіти УРСР Микола Скрипник, який почав агітувати жителів Галичини повертатися в Україну. Заклики наркома освіти не залишили байдужою доньку Крушельницького Володимиру, яка 1931 року переїхала в Харків — на той час столицю УРСР. Там вона не лише влаштувалась аспіранткою у Харківському науково-дослідному інституті венерології та дерматології, а й стала кандидатом медичних наук. Під час відвідин рідних у Львові переконувала їх переїхати на батьківщину. А повертаючись на Слобожанщину, «прихопила» із собою ще й брата Івана. Поступово в Україні опинилася вся велика рідня Крушельницьких. Сталося це навесні 1934 року.

Жертви чекістських розстрілів тюрми на Лонцького у Львові

офіційною пропагандою та реальним життям у СРСР, зокрема на прикладі умов перебування в тюрмі на Лонцького.

— Ви тривалий час досліджуєте історію Української повстанської армії. Скажіть, пане Руслане, в цій царині ще багато так званих білих плям?

— Вистачає. Протягом десятиліть історію УПА всіляко замовчували, фальсифікували. Але з кожним днем їх меншає. Більш того, суспільний інтерес до історії УПА зростає. Особливо з початком окупації Криму та російської агресії на Сході України. Архіви радянських спецслужб відкриті. Там дуже багато інформації про боротьбу радянської влади із повстанцями, переслідування цивільних за підтримку УПА, депортації. Дослідної роботи вистачить на десятиліття.

— Коли вже зайшла мова про УПА, то не можу не запитати про таке: її противники стверджують, що руки повстанців «по лікті в українській крові».

— Насамперед зауважу, що ці твердження є пропагандистським радянським штампом. Однак на будь-якій війні гинуть і цивільні люди. Були жертви з числа цивільного населення і під час боїв повстанців із чекістами.

— Натомість симпатики УПА кажуть, що під виглядом повстанців діяли загони НКВС. І саме вони, скоюючи криваві злочини, намагалися у такий спосіб дискредитувати національно-визвольний рух…

— У Галузевому державному архіві СБУ збереглися сотні документів, які розкривають діяльність так званих агентурно-бойових груп НКВС, які виконували різні завдання. Наприклад, захоплювали живими повстанців, підкидали підпільникам компрометуючі матеріали. Зокрема є змонтовані фото полонених упівців, виготовлені умільцями-чекістами документи про агентурну роботу членів підпілля тощо. Окрім цього, вони вчиняли злочини, вбиваючи цивільних під виглядом повстанців. Мета — озлоблення населення. Траплялося, що така група заходила в село і знищувала цілу сім'ю, залишаючи як свідка підлітка. Звісно, що ця дитина розповідала те, що бачила, тобто про людей, одягнених, як повстанці, що розмовляли українською мовою і вбили родину. Про таку діяльність агентурно-бойових груп збереглося чимало документів. Тодішня прокуратура для формальності проводила навіть «розслідування», обіцяючи людям покарати винних за порушення «соцзаконності».

— Сьогодні відомо, що КДБ протягом десятиліть всіляко намагався дискредитувати національно-визвольний рух українців, насамперед УПА. Розкажіть, будь ласка, як саме це робилося, чи використовувалися при цьому й самі повстанці.

— Про роботу агентурно-бойових груп у цілому я вже сказав. Та було ще багато всякого: від банального шантажу і погроз до кримінального переслідування. Радянська система виховувала лояльність до тоталітаризму всілякими методами й із різних напрямків. Починаючи із дитячого садочка.

— З приходом 2010 року до влади Віктора Януковича вам як історику-досліднику національно-визвольних змагань стало значно важче працювати? Ви особисто відчували тиск?

— Звичайно. Влада за допомогою тодішньої СБУ тиснула на істориків-дослідників визвольного руху. Наприклад, закрили архіви спецслужб, позбавили відповідного статусу тодішній Український інститут національної пам'яті. Більш того, керування цією установою довірили комуністу Солдатенкові. А Державний комітет архівів очолила його однопартійка Гінзбург. До того ж розпочалася шалена пропаганда російського бачення нашого минулого. Москва не шкодувала коштів на діяльність таких «правдолюбів», як Табачник, Колесніченко, Царьов тощо.

— Після того, як вас у Києві затримали співробітники СБУ, не було бажання припинити свою діяльність як історика?

— Це ще один із епізодів тиску на істориків. Мовляв, будете багато говорити про Голодомор, УПА, репресії — і вас спіткає доля Забілого. Слідчі, які вели мою «справу», відверто казали, щоб я не займався історією, а краще думав про себе і сім'ю. Однак такі методи дали зворотний ефект: стимулювали продовжувати дослідження і більше викривати злочинну сутність радянського тоталітаризму.

— Над якими темами працюєте сьогодні?

— Продовжую займатися тематикою УПА. Хочеться завершити кілька «довгобудів». Останніми роками дуже зацікавився методологією досліджень і роботи в архівах колишніх радянських спецслужб. Якось підрахував, що за 15 років роботи в архівах у сукупності провів у читальному залі майже рік.

— Вам не спадало на думку зайнятися політичною діяльністю? Наприклад, стати народним депутатом? Пропозиції приєднатися до тієї чи іншої політсили, мабуть, надходили?

— Такі пропозиції справді були. Але я не бачу себе в політиці, це не моє…

— Чи держава достатньо робить для відродження української нації, наприклад, щоб юні покоління не лише знали національних героїв, а й виховувалися на їхніх прикладах?

— Думаю, що недостатньо: потрібно більше. Особливо сьогодні, коли існує реальна загроза Українській державі, коли українці протистоять «рускому міру» на Донбасі, піддаючись шаленим обстрілам з «Градів» та «Смерчів».

— Кілька років тому таємні архіви НКВС та КДБ стали доступні для пересічних українців. Що це дало нашому суспільству?

— Як на мене, дуже багато. Наприклад, діти, онуки жертв компартійного режиму тепер можуть шукати в архівах сліди своїх рідних і близьких, які зникли в катівнях НКВС. Українські історики отримали можливість вивчати раніше заборонені теми і відновлювати історичну справедливість, маючи вільний доступ до тих документів, які проливають світло на злочини чекістів, інших каральних органів СРСР. А ще — спростовувати різні російські міфи, які втовкмачили в голови певних категорій українців. Насамперед — старшого покоління.

— Ваше ставлення до пропозицій деяких політиків, громадських активістів назвати імена тих, хто чинив злочини проти українського народу? Маю на увазі працівників каральних органів.

— Думаю, що це потрібно було зробити ще на зорі нашої незалежності. Преференція залишається за жертвою. Жертви повинні знати імена своїх катів. Вони мають бути засуджені хоча б заочно. В іншому випадку злочин може мати рецидив і повторення. Свіжий приклад — це те, що відбувається на Сході України. Коли придивитися до тих, хто так мітингував у Донецьку, Луганську, інших містах і селах Донбасу, то побачимо, що то за контингент. Це або ті ж підстаркуваті чекісти, які проводили «розкуркулення» та інші каральнорепресивні акції проти українців, або ж їхні нащадки. Їхня риторика є незмінною. У них абсолютно нема жодного співчуття до людини, коли вона має протилежну думку, вони ненавидять усе українське.

— Противники такого рішення кажуть, що воно зашкодить родичам колишніх чекістів…

— Нащадки тих, хто жорстоко допитував людей, нищив їх, не несуть ні моральної, ні правової відповідальності за вчинки своїх батьків і дідів. Це лише у сталінські часи переслідували дітей «ворогів народу». Тому переконаний, що імена тих, чиї дії призвели до масової загибелі людей за політичними мотивами, не мають замовчуватися з етичних чи моральних міркувань!

Інтерв'ю провів Сергій ЗЯТЬЄВ

Але радість від повернення була недовгою: 6 листопада 1934 року співробітники НКВС заарештували Антіна Крушельницького і двох його синів — Івана й Тараса. Незадовго до Нового року за грати потрапили Богдан, Остап і Володимир. Всім їм інкримінували співпрацю з ворожими розвідками і націоналістичним українським підпіллям, за завданням яких вони начебто й прибули у СРСР. Щоб хоч якось захистити своїх дітей, Антін підписав зізнання у пред'явлених йому звинуваченнях, заявивши, що «діти нічого не знали про його контрреволюційну діяльність». Та це не допомогло: у грудні 1934-го чекісти розстріляли Івана і Тараса разом з великою групою харківських письменників.

Незабаром у Києві відбулася виїзна сесія Військової колегії Верховного Суду СРСР, на якій Антіна Крушельницького засудили до 10 років позбавлення волі із засланням на сумнозвідомі Соловки. Та цього виродкам із НКВС було замало: у жовтні 1937-го, коли почався Великий терор і чекісти фабрикували звинувачення тисячами, Антіна, Богдана і Остапа так звана трійка теж засудила до розстрілу. Свій вічний спочинок вони знайшли в карельському урочищі Сандармох. Там же 3 листопада 1937-го розстріляли і Володимира. Загалом Сандармох став великою спільною могилою для сотень українців, насамперед представників української інтелігенції.

Сергій ЗЯТЬЄВ

Пам'ятний знак загиблим українцям у Сандармоху

«БЕРЕГИНЯ В ПОГОНАХ-2018»

У Збройних Силах України проходить Всеармійський конкурс серед військових медиків «Берегиня в погонах-2018» під гаслом: «Жіноча краса в однострої рятує життя». Конкурс проводиться у два етапи. Перший — регіональний: змагання з професійної майстерності, фізичної підготовки та жіночої вроди у військових частинах, військово-медичних закладах та установах ЗС України і фінальний, де переможниці першого етапу змагатимуться з професійної та фізичної підготовки, у творчому конкурсі.

Фото переможниць першого етапу конкурсу потрібно надіслати до редакції (на адресу: n_army@army.kiev.ua) до 25 травня 2018 року.

Детальніше про умови конкурсу читайте на сторінках газети «Народна армія» від 29 квітня 2018 року.

Старший солдат Тетяна Селіверстова — медична сестра фізіотерапевтичного відділення ВМКЦ Центрального регіону

Старший солдат Юлія Гуцал — медична сестра терапевтичного відділення клініки загальної терапії ВМКЦ Центрального регіону

Старший солдат Юлія Жолобович — медична сестра відділення абдомінальної хірургії клініки торакабдомінальної хірургії ВМКЦ Західного регіону

Старший солдат Оксана Засядько — медична сестра-анестезист відділення анестезіології, реанімації та інтенсивної терапії Луцького військового госпіталю

Капітан медичної служби Ірина Веселовська — начальник медичної служби, начальник медичного пункту Військово-морського ліцею м. Одеса

Старший лейтенант медичної служби Альона Іващенко — начальник медичної служби зенітно-ракетної бригади м. Херсон

Старший солдат Надія Степанюк — медична сестра клініки амбулаторної допомоги Національного ВМКЦ «ГВКГ»

Сержант Марія Мартиненко — старша медична сестра клініки амбулаторно-поліклінічної допомоги ВМКЦ Центрального регіону

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Біла Церква оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нежитлові приміщення в будівлі інв. № 110 площею 67,72 кв.м. Місцезнаходження об'єкта оцінки: Черкаська обл., с. Білозір'я, військове містечко №1 .

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Орієнтовна дата оцінки: 31.05.2018 р.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Квартирно-експлуатаційного відділу м. Біла Церква не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 18.

Документи надсилати поштою на адресу: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1; надавати особисто за адресою: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 13. **Телефон для довідок:** (068) 739-99-94 або (04563) 5-30-00.

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Біла Церква оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: частина сховища в будівлі інв. № 22 площею 107,00 кв.м. Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Черкаси, вул. Смілянська, 125, військове містечко № 65.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Орієнтовна дата оцінки: 31.05.2018 р.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Квартирно-експлуатаційного відділу м. Біла Церква не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 18.

Документи надсилати поштою на адресу: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1; надавати особисто за адресою: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 13. **Телефон для довідок:** (068) 739-99-94 або (04563) 5-30-00.

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Біла Церква оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нежитлові приміщення в будівлі інв. № 35 площею 59,40 кв.м. Місцезнаходження об'єкта оцінки: Київська обл., Рокитнянський р-н, с. Ольшаниця, військове містечко № 2 в/ч А0543.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Орієнтовна дата оцінки: 31.05.2018 р.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Квартирно-експлуатаційного відділу м. Біла Церква не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 18.

Документи надсилати поштою на адресу: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1; надавати особисто за адресою: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 13. **Телефон для довідок:** (068) 739-99-94 або (04563) 5-30-00.

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Біла Церква оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нежитлові приміщення будівлі інв. № 133 площею 43,12 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: Черкаська обл., с. Білозір'я, військове містечко № 2.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Орієнтовна дата оцінки: 31.05.2018 р.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Квартирно-експлуатаційного відділу м. Біла Церква не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 18.

Документи надсилати поштою на адресу: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1; надавати особисто за адресою: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 13. **Телефон для довідок:** (068) 739-99-94 або (04563) 5-30-00.

***

Інформація КЕВ м. Чернігів про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які залучатимуться до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна, що відбувся 11.05.2018 р.

Відповідно до розділу III Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 р. за № 699/27144, конкурсною комісією прийнято рішення:

По об'єкту № 1: нежитлові приміщення на першому поверсі двоповерхової будівлі 20 ГБО загальною площею 73,0 кв.м, розташовані за адресою: Чернігівська обл, Чернігівський р-н, смт Гончарівське, в/м № 5, буд. № 116, за результатами проведеного конкурсу та рейтингового голосування переможцем конкурсу визначити суб'єкта оціночної діяльності **ФОП Волченко О.С.**

По об'єкту № 2: нежитлові приміщення будівлі КПП загальною площею — 46,0 кв.м, розташовані за адресою: м. Чернігів, вул. Стрілецька, 1 , в/м №1, буд. № 308, за результатами проведеного конкурсу та рейтингового голосування переможцем конкурсу визначити суб'єкта оціночної діяльності **ТОВ «Північна експертна компанія».**

***

Інформація КЕВ м. Чернівці про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Назва об'єкта оцінки:

№ з/п	Назва об'єкта оцінки	Місце знаходження	Загальна площа (кв. м)	Дата проведення конкурсу
1	Частина нежитлових приміщень першого поверху (№ 2, № 32) в будівлі № 2 (казарма) військового містечка № 2	м. Кам'янець-Подільський, вул. Гагаріна, 56.	4,00	01.06.2018 о 10.00 год.
2	Частина нежитлового приміщення першого поверху (№ 1) в будівлі № 3 (їдальня) військового містечка № 2	м. Кам'янець-Подільський, вул. Гагаріна, 56.	2,00	01.06.2018 о 10.00 год.
3	Частина нежитлового приміщення першого поверху (№ 8) в будівлі 75 (спортивний зал) військового містечка № 2	м. Кам'янець-Подільський, вул. Гагаріна, 56.	2,00	01.06.2018 о 10.00 год.
4	Нежитлове приміщення (№ 1-1) в будівлі № 55 (склад) військового містечка № 41	м. Чернівці, вул. Чкалова, 17	47,30	06.06.2018 о 10.00 год.
5	Нежитлове вбудоване приміщення четвертого поверху (№ 4-69) в будівлі (літ.А) Гарнізонний будинок офіцерів (інв. № 4) військового містечка № 101	м. Чернівці, пл. Театральна, 6	10,00	07.06.2018 о 10.00 год.

Балансоутримувач: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Чернівці (далі — КЕВ м.Чернівці). Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою укладення договору оренди.

Орієнтовна дата оцінки: 30.04.2018.

Конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності буде здійснюватися відповідно до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 №156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 за №699/27144 (із змінами).

У конкурсі беруть участь суб'єкти оціночної діяльності, які:

— отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності, виданий відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», яким передбачено здійснення діяльності з оцінки майна за напрямами оцінки майна та спеціалізаціями в межах цих напрямів, що відповідають об'єкту оцінки;

— мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямками оцінки майна та спеціалізаціями у межах таких напрямів, видане відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні»;

— мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності, видане відповідно до Порядку ведення Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 10.06.2013 №796, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.06.2013 за №937/23469;

— до встановленого в інформаційному повідомленні про оголошення конкурсу терміну надали документи, передбачені пунктом 4 розділу II Положення.

Учасникам конкурсу потрібно подати в КЕВ м.Чернівці конкурсну документацію, яка складається з конкурсної пропозиції та підтвердних документів. До підтвердних документів належать:

— заява про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 Положення);

— копія установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб);

— копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача;

— копія сертифіката суб'єкта оціночної діяльності;

— копія свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності;

— конкурсна пропозиція;

— інформація про претендента (документ, який містить відомості про претендента щодо його досвіду роботи, кваліфікації та особистого досвіду роботи оцінювачів, які працюють у його штатному складі та додатково залучаються ним, з незалежної оцінки майна, зокрема однотипного майна тощо).

Конкурсна пропозиція претендента подається в окремо запечатаному конверті і має містити пропозицію щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також терміну виконання робіт у календарних днях, який не перевищує 5 календарних днів.

Конкурсна документація повинна надійти до КЕВ м. Чернівці за адресою вул. Українська, 43, каб. №6 не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу.

Конкурсна документація подається в запечатаному конверті з описом підтвердних документів, що містяться в конверті. На конверті необхідно зробити помітку «На конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності», а також зазначити назву об'єкта, на який подано заяву про участь у конкурсі, та назву суб'єкта господарювання, який подає заяву. Конкурс відбудеться **у Квартирно-експлуатаційному відділі м. Чернівці за адресою: м.Чернівці, вул. Українська, 43,** (каб. № 2). **Телефон для довідок:** (0372) 52-88-03.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — частина нежитлових приміщень загальною площею 190,60 кв. м в будівлі інв. № 260 військового містечка № 1.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: Київська обл., м. Бориспіль.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 31.05.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом « із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція « і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10 год. 00 хв. 01 червня 2018 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405–01-40 або (044) 242–81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — частина технічного майданчика загальною площею 40,00 кв. м, (частина технічного майданчика — 30,00 кв. м для розміщення обладнання та частина технічного майданчика — 10,00 кв. м для розміщення 10 антеномісць) військового містечка № 254.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: Київська обл., Києво-Святошинський р-н., с. Віта-Поштова.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 31.05.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом « із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція « і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10 год. 30 хв. 01 червня 2018 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405–01-40 або (044) 242–81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — частина технічного майданчика загальною площею 20,00 кв. м (частина технічного майданчика — 12,00 кв. м для розміщення обладнання та частина технічного майданчика — 8,00 кв. м для розміщення 10 антеномісць) військового містечка № 2.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: Київська обл., м. Васильків, вул. Декабристів, 40.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 31.05.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом « із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція « і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 00 хв. 01 червня 2018 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405–01-40 або (044) 242–81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки — нерухоме військове майно, а саме:

— нежитлові приміщення в будівлі інв. № 100 загальною площею 36,40 кв. м;

— нежитлові приміщення в будівлі інв. № 138 загальною площею 90,00 кв. м;

— частина технічного майданчика площею 500,00 кв. м.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: Київська обл., м. Бровари, військове містечко № 201

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 31.05.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом « із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція « і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 30 хв. 01 червня 2018 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405–01-40 або (044) 242–81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — нежитлові приміщення загальною площею 304,20 кв. м в будівлі інв. № 4 військового містечка № 268.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Київ, вул. Медова, 5.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 31.05.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом « із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція « і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 12 год. 00 хв. 01 червня 2018 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405–01-40 або (044) 242–81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — нежитлові приміщення загальною площею 478,20 кв. м в будівлі інв. № 7 військового містечка № 268.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Київ, вул. Медова, 5.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 31.05.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом « із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція « і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 12 год. 30 хв. 01 червня 2018 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405-01-40 або (044) 242-81-99.

Солдат Катерина Сплавська — радіотелеграфіст протитанкового дивізіону. Ми познайомилися на Широколанівському загальновійськовому полігоні, де її підрозділ у складі окремої механізованої бригади проходив злагодження перед черговим відправленням на Схід країни.

Життя в невеликому військовому гарнізоні неподалік від Одеси завжди спонукало Катерину одягнути військовий однострій. І врешті-решт її мрія здійснилася минулого року, коли дівчина уклала контракт зі Збройними Силами.

Після майже року служби в бойовій бригаді Катерина знову мріє — тепер уже про офіцерські погони. Для цього планує вступати у Військову академію (м. Одеса).

Євгеній СИЛКІН

«ВОЗНЕСИСЯ НА НЕБЕСА, БОЖЕ, І ПО ВСІЙ ЗЕМЛІ СЛАВА ТВОЯ»

НА СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ ПРИПАДАЄ ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДНЄ. ЦЕ ОСТАННІЙ ДЕНЬ, КОЛИ ВІРЯНИ ВІТАЮТЬСЯ СЛОВАМИ «ХРИСТОС ВОСКРЕС!»

Сьогодні відзначають свято Вознесіння Господнього. Воно є одним із 12 найголовніших церковних свят для християн.

У народі свято Вознесіння Господнього називають по-різному. Це і Вшестя, і Ушестя, і Знесіння.

ІСТОРІЯ СВЯТА

У Євангелії зазначено, що після Свого воскресіння Христос перебував на землі ще 40 днів: Він являвся апостолам і розповідав їм про Царство Боже, про Своє друге пришестя, а також про те, що їх незабаром охрестить Святий Дух.

Вважають, що саме сорокового дня після воскресіння Ісус потрапив у рай і так закінчив свій земний шлях. Але перш ніж піднятися на небеса, Син Божий дав своїм учням останні настанови, благословив їх і почав віддалятися, підносячись на хмарі в супроводі двох ангелів.

НАРОДНІ ПОВІР'Я

За народним повір'ям, протягом усіх сорока днів, від Великодня й до Вознесіння, ворота пекла та раю залишають відчиненими. У цей період душам померлих праведників дозволено перебувати на землі, а душі грішників не відчувають пекельних мук.

У народі Вознесіння традиційно пов'язують з урожаєм, адже свято припадає на зміну сезонів у сільському господарстві.

ПРИКМЕТИ

У день Вознесіння Господнього радять уважно спостерігати за погодою. Якщо на Вознесіння вона була гарною, то такою протримається й до дня Святого Михайла (21 листопада).

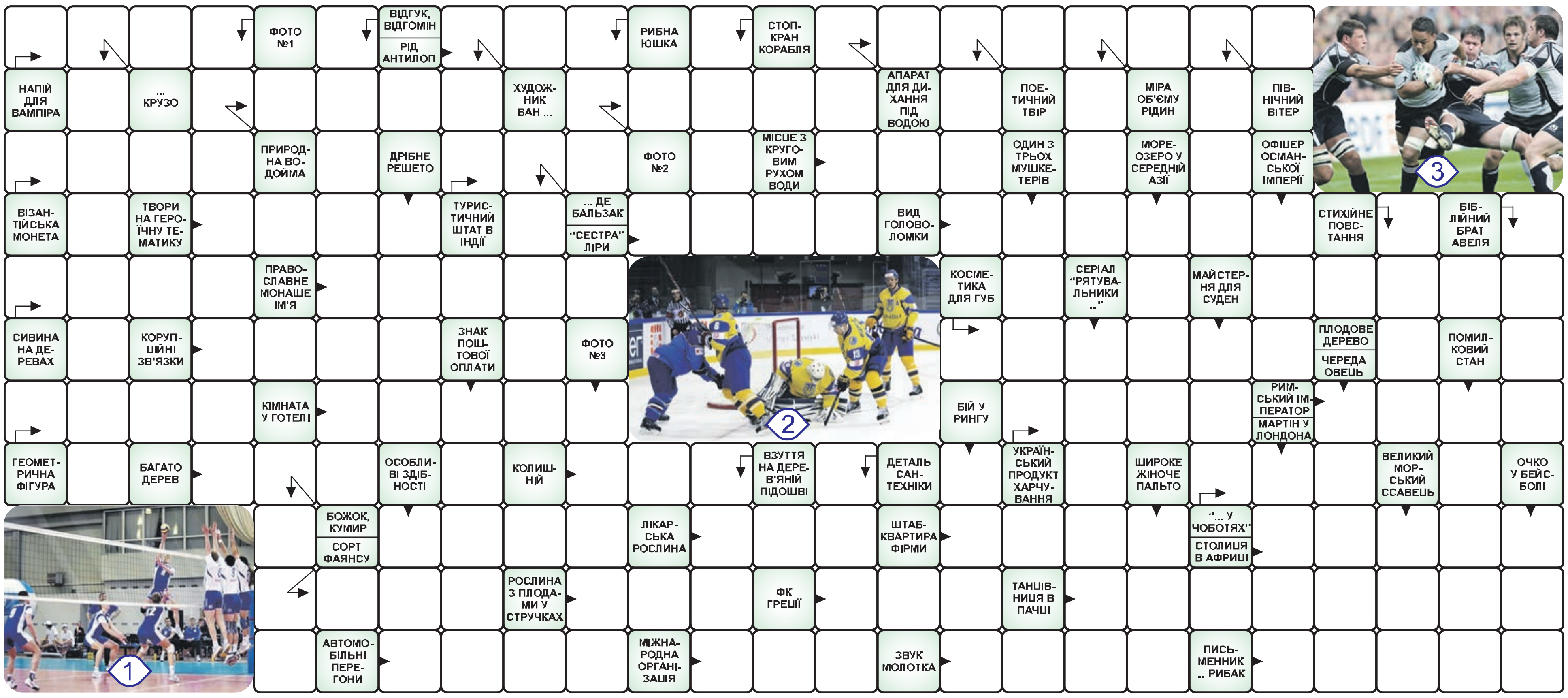
Уранці на Вознесіння земля вмивається росою, ніби плаче за Ісусом, який віддаляється від неї. Кажуть, що ця роса наділена особливою цілющою силою, здатною вилікувати хворих і подарувати вроду дівчатам, коли нею вмитися.

Якщо в Бога щось попросити, то бажання неодмінно здійсниться, але воно не має стосуватися фінансового благополуччя.

Вознесіння минуло — сезон купання розпочався. Навіть якщо на вулиці ще дуже холодно, застудитися після таких купань неможливо.

Урожай буде багатим, якщо погода на Вознесіння сонячна й тепла.

Наталія КОЗАК

Сканворд підготував Василь СОЛТИС, Тернопіль

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 30909 Замовлення 61703

Ціна вроздріб – договірна

ТВО головного редактора Андрій ЗАДУБІННИЙ

Чергові по номеру — Руслан ТКАЧУК, Сергій ВОРОНКОВ

Провідний літературний співробітник — Наталія ЧИЖЕВСЬКА

Адреса редакції:
вул. Московська, 45/1, будівля 33, м. Київ, 01015

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 285-70-12

Передплатний індекс — 68618

Pp — Реклама редакції (подається безкоштовно)

P — Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114